

Električka sa vráti do Dúbravky až 26. októbra

Podchod otvorí, trať nie

Text: Lucia Marcinátová

Hoci jednotlivé etapy modernizácie Dúbravsko-karlovej radiály meškali, finálny termín 12. september mal byť platný. Nakoniec nie je. Hlavné mesto oznámilo, že električky sa do Dúbravky vrátia až 26. októbra.

Mesto má začať preberať električkovú trať vrátane všetkých zastávok 15. októbra. Nasledovať má kolaudácia. Nedorobky a úpravy na trati majú trvať do polovice novembra, robiť sa majú za plnej prevádzky. Nateraz nie jasné, ktoré električky budú premávať do Dúbravky. Zaujímalo nás, či sa do mestskej časti vráti linka číslo 5. „Dopravný podnik vyhodnocuje prepravné údaje za roky 2019 a 2020, aby bolo možné vybrať najvhodnejšie linkovanie električiek po uvedení radiály do prevádzky,“ odpovedal magistrát.

Na konci augusta otvorilo mesto podchod Záluhy – Damborského. Fungovať by skôr ako trať mala aj združená zastávka Záluhy. „Autobusy MHD ju začnú využívať nezávisle od spustenia električiek. Hneď, ako budú preložené tri stĺpy trakčného vedenia, ktoré sa aktuálne nachádzajú v osi trate,“ dodal magistrát.

Práce neprebiehajú len na trati, ale aj na cestách. Oprava prvého úseku na Karloveskej a ulici M.Sch.Trnavského, od Kuklovskej po Harmincovu, už prebieha a celý úsek by mal byť podľa hlavného mesta opravený na jar budúceho roka.

„Prebieha výkup posledného pozemku v okolí cesty na Harmincovej, čo nám v krátkom čase umožní začať prípravu rozšírenia tejto dôležitej komunikácie,“ dodala Katarína Rajčanová, hovorkyňa hlavného mesta. „Pokiaľ nepríde k nepredvídateľným oneskoreniam, začiatok prác plánujeme počas letných mesiacov budúceho roka.“

Nový projekt má mať štyri objekty a priechodný vnútroblok

Poštu nahradí Centrum

Text: Lucia Marcinátová

Počas letných prázdnin sa debatovalo o centre Dúbravky. Developeri predstavili miestnym poslancom a členom Komisie územného rozvoja, výstavby, dopravy a podnikateľských aktivít projekt na mieste starej pošty a pri Dome kultúry Dúbravka. Dúbravské noviny stavebné zámery teraz priblížia Dúbravčanom.

Centrum Dúbravky čaká zmena. A má vôbec mestská časť centrum? Kde? Stavebné zámery majú zmeniť plochy po oboch stranách električkovej trate pri frekventovanej Saratovskej ulici. Vypočuli sme si prezentáciu a opýtali sa na podrobnosti projektu na mieste starej pošty a na lúke pri Dome kultúry Dúbravka.

Spor aj vecné bremeno

Kedysi si ju pamätali pre monumentálnu maľbu s nadrozmernými figúrami vo vstupnej hale, dnes pre jej stav – rozbité okná, smeti, nocľazníkov. Stará alebo aj červená pošta pri frekventovanej Saratovskej ulici. Fungovala do roku 2008, po zatvorení chátra.

Od roku 2012 je vlastníkom firma Macho developing. Na prehliadku do vnútra budovy sa pre bezpečnosť a stav objektu už nedá dostať. Premenu a stavbu brzdilo vecné bremeno – telekomunikačný uzol Slovak Telekomu v objekte.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka od roku 2015 rokovala s vlastníkom budovy a so spoločnosťou Slovak Telekom, riešili sťahovanie telekomunikačných zariadení. Podpísali aj spoločné memorandum, ktoré sťahovanie technologických služieb spečatilo. Projekt a výstavbu stopol aj spor s majiteľom susedného pozemku firmy blízkej spoločnosti FINEP, ktorá tu pripravuje vlastný zámer pod názvom Na lúke.

Štyri bloky, veľa funkcií

Nazvali ho príhodne Centrum Dúbravky, polyfunkčný areál, ktorý plánujú na mieste starej pošty. Podobne ako niekdajšia pošta počíta so štyrmi budovami mestského bloku s pootvoreným priechodným vnútroblokom.

Z jednej strany lemuje projekt Saratovská ulica, z druhej ulica Pod záhradami, z ďalšej budova Okresného súdu Bratislava IV a plánovaný zámer Finepu - dnes lúka, na ktorej zvyknúť stáť kolotoče. Dúbravským poslancom a odbornej verejnosti ho predstavil architekt Ján Kukul'a z ateliéru 008. Polyfunkčný areál tvoria štyri bloky rôznej funkcie. Jeho súčasťou je bývanie s 249 bytmi a 70 apartmánmi, občianska vybavenosť a služby pre Dúbravčanom. Investor uvažuje o reštaurácii, kaviarni, materskej škole, ihrisku a administratívnych priestoroch.

Projekt má mať privátny priestor pre obyvateľov, špeciálnym bude napríklad strešná plocha pre rezidentov na outdoorové športové aktivity, no aj verejný priestor otvorený obyvateľom. Počíta sa napríklad s priechodným vnútroblokom cez areál k budove súdu.

„Nebude to uzavretý vnútroblok, plánujeme aj zelené spevnené plochy, parkové úpravy, ihriská, nevyklúčujem vodný prvok,“ opisoval architekt Kukul'a. „Pôjde o mix funkcií, dôležité pre úspech investičného zámeru je, aby mal komplex život.“ Dva najvyššie objekty majú mať 11 nadzemných podlaží, nižšie 8 a 6 podlaží, podzemné parkovanie s viac ako 400 miestami.

Dopravná podmienka

Firma Macho developing získala k projektu záväzné stanovisko magistrátu, projekt upravovala podľa požiadaviek hlavného mesta. Na stavebný úrad podali žiadosť o umiestnenie stavby, kým začne stavať bude potrebovať ešte územné rozhodnutie a stavebné povolenie. Spustenie výstavby odhaduje developer najskôr koncom budúceho roka.

Podmienkou kolaudácie projektu je úprava Alexyho ulice, v plnej šírke má stavebník upraviť pravý pruh pre odbočenie pred križovatkou so Saratovskou už od Trhovej ulice.

Poslancov zaujímala podoba objektu a parter zo strany Saratovskej ulice. Ten pripomienkovalo aj hlavného mesto, požadovalo aktívny parter zo Saratovskej, s hľadaním možností poskytnutia priestoru pre nekomerčné funkcie. Architekti projektu tak upravili návrh spôsobom, aby z hlavnej ulice boli prístupné niektoré prevádzky, návrh počíta s výkladmi a popri objekte tiež s chodníkom pre peších, šesťmetrovým zeleným pásom a cyklotrasou v budúcnosti. K zmenám v projekte patrilo aj vytvorenie priehľadov na dúbavské dominanty – Dom kultúry Dúbravka či Kostol Ducha Svätého.

Búracie povolenie na starú poštu má už vlastníky vydané. „Búrať plánujeme po vydaní územného rozhodnutia,“ hovorí za Macho developing Maroš Choma. Priblížil tiež minulosť projektu. Súdly so spoločnosťou Finep, aj snahu o spoluprácu a vzájomnú kooperáciu medzi projektami.

Firma Finep plánuje totiž stavať na susednom pozemku, medzi starou poštou a Lidlom. Vedenie mestskej časti ich podobne ako Macho developing a Arcu Capital vyzvalo na prezentáciu zámeru. Tá by mala prebehnúť na jeseň.

Po rokovaníach projekt ponúkne aj verejný priestor

Námestie Dúbravke ostane

Text: Lucia Marcinátová

Druhým projektom, ktorý zmení centrum mestskej časti, a o ktorom sa debatovalo s miestnymi poslancami a členmi Komisie územného rozvoja, výstavby, dopravy a podnikateľských aktivít, bol zámer na lúke pri Dome kultúry Dúbravka. Spoločnosť Arca Capital tu chce postaviť Park Rezidence.

Keď sa pred tromi rokmi objavil zámer stavať na lúke pri Dome kultúry Dúbravka, mnohí sa pýtali, či ešte budú Dúbavské hody alebo iné podujatia na tomto už tradičnom mieste. Starosta Dúbravky Martin Zaťovič inicioval rokovania s vlastníkom pozemkov, firmou Arca Capital, ktorá na lúke medzi domom kultúry a Billou chcela postaviť projekt zvaný Terasové záhrady.

„Cieľom bolo, aby Dúbavčania neostali bez námestia, ale ostal verejný priestor,“ vysvetlil starosta Martin Zaťovič.

Po takmer troch rokoch je výsledkom zmena. Ustúpenie developera, prerobenie celého projektu, premena z privátneho vnútroboku na verejný priestor, z Terasových záhrad na Park Rezidence.

Zámer predstavil projektový manažér Arca Capital Peter Horváth.

„Rozhodli sme sa zmeniť celý projekt, čo sa nestáva často,“ tvrdí Peter Horváth, projektový manažér Arca Capital. „Vypočuli sme hlas Dúbravčanov a uvoľnili maximálne množstvo priestoru vedľa Domu kultúry tak, aby vznikol priestor na zhromažďovanie. Projekt sme otvorili.“

V pôvodnom návrhu Terasových záhrad takýto priestor chýbal. V novom návrhu, v rámci projektu Park Residence, má mať plocha, čiže verejný priestor, až 4-tisíc metrov štvorcových.

Zámer teraz čaká na záväzné stanovisko hlavného mesta. V rámci Park Residence developer počíta s výškou so 14 podlažiami, nižšie domy majú mať 8 podlaží. Najvyššie časti projektu majú lícovať s takzvanými štyrmi modrými domami na ulici M.Sch.Trnavského. Parkovanie so 420 miestami je navrhnuté v podzemí, vjazd do garáží má byť jeden z Trhovej a druhý zo Saratovskej ulice.

Okrem 163 bytov a 29 apartmánov projekt zahŕňa aj občiansku vybavenosť a administratívny priestor. Objavili sa tiež úvahy, že by tu nové sídlo mohol mať aj miestny úrad. Dnes v Dúbravke funguje špecificky v troch budovách – na Žatevnej 2, Žatevnej 4 a Pri kríži 14, čo často komplikuje situáciu ľuďom, ktorí sem prídu vybavovať úradné záležitosti.

„Je navrhnutý podľa podkladov mestskej časti a potrieb,“ vraví Horváth. „Máme tu 600 metrov štvorcových moderných kancelárskych priestorov, sídliť tu môže napríklad miestna knižnica. Ak budeme odvážni, výstavba by mohla začať o rok a pol či dva.“

Pre výstavbu bude musieť developer upraviť dopravu, podmienkou je rozšíriť Trhovú ulicu v smere na Alexyho tak, aby tu vznikol jeden odbočovací pruh.

Anketa: Kde má podľa vás Dúbravka svoje centrum? Ako ho vnímate? Čo by ste zmenili?

Mária

Ťažko povedať, rozmýšľam. Ale myslím, že je to Dom kultúry Dúbravka a jeho okolie po oboch stranách cesty. Viem, že bol aj zámer vybudovať tam akési centrum, stavať, meniť. No toto okolie dosť kazí budova schátranej pošty pri Saratovskej ulici. Tam by sa to určite malo upraviť.

Irena

Neviem vybrať, čo je pre mňa tým centrom Dúbravky. Mám rada celú mestskú časť, rada tu bývam. Žijem tu od roku 1973. Teraz už mávam problémy s chodením, chrbticou, tak je pre mňa centrom okolie môjho domu. Čiže to je okolie Landauovej ulice, pešej zóny, kam chodievam na prechádzky.

Mário

Myslím, že Dom kultúry Dúbravka a jeho okolie boli vždy akýmsi centrom našej mestskej časti. Vidím, že sa to tu u nás v Dúbravke mení k lepšiemu. Niektorým vraj chýbajú lavičky. Páčia sa mi podujatia vonku, ako je na Kultúrnom lete v amfiteátri, pre deti aj seniorov, dospelých, deti...

Anna

Ťažko povedať, Dúbravka sa mi páči celá, nemám miesta, ktoré by som považovala za centrum. Ale akýmsi centrom je predsa len Dom kultúry Dúbravka a okolie, a tiež takým iným centrom je zas stará Dúbravka a lokalita okolo Horanskej studne. Aj keď sú Dúbravské hody, je to fajn rozložené, medzi tieto dve lokality.

Peter

Centrum mestskej časti je, alebo by mohlo byť, okolo pešej zóny, ktorá sa tiahne okolo Landauovej ulice smerom nadol. Obnovilo sa tam detské prírodné ihrisko a hovorilo sa aj o ďalších plánoch. Sú tam tiež lavičky, možnosti na oddych aj pohyb. Príde mi to ako také centrum Dúbravky.

Judita

Pre mňa je akýmsi centrom mestskej časti Dom kultúry Dúbravka a jeho okolie. Nebývam síce priamo pri ňom, ale ďalej. Čo sa nedá nevšimnúť si v tejto lokalite, je budova starej pošty, ktorá chátra a potrebovala by upraviť. Nevieť, ako by som túto budovu premenila, no treba ju zmeniť.

Anička

Okolie môjho domu je pre mňa centrum Dúbravky (smiech). Ale nie, skôr si myslím, že by to mala byť oblasť okolo Domu kultúry Dúbravka, okolo Saratovskej ulice, ale možno by akési centrum mohlo byť aj okolo pešej zóny, ktorá sa robí, v okolí Brestovky, Landauovej ulice - ako sa sľubovalo.

Božena

Dúbravka, ako taká, je celá pekná. Mestská časť má veľa zelene, stromov a žijú tu dobrí a priateľskí ľudia. Bývam tu už 47 rokov a som spokojná. Máme tu všetko, čo potrebujeme. Pre mňa osobne je centrum to okolie, kde bývam, čiže okolo Valachovej ulice a Dúbravského amfiteátra.

Pýtala sa: Lucia Marcinátová

Tohtoročné leto Dúbravka využila na opravy

Nové triedy aj kuchyne

Text: Lucia Marcinátová

Školy namiesto detí zaplnili robotníci. Na Základnej škole Beňovského vznikali nové triedy, na Sokolíkovej rekonštruovali toalety. K plánu patrí aj obnova malej telocvične na Základnej škole Pri kríži.

Z horného okna tunel, ktorým smeruje odpad a sutina do veľkého kontajnera pristaveného vonku. Vo vnútri sa ozýva stavebný ruch, v jednej miestnosti kladú podlahu, v druhej vidieť muža na rebríku maľovať. Nazreli sme do Materskej školy Švantnerova, kde počas júla vznikala nová kuchyňa.

Opravy a maľovanie

Už piate leto mestská časť Bratislava-Dúbravka pokračuje v postupných rekonštrukciách a opravách v školských budovách. Tento rok musela síce plány v súvislosti s novým koronavírusom a dopadmi pandémie okresať, niektoré plánované práce v školských budovách preto odložila.

Z troch plánovaných rekonštrukcií školských kuchýň tak ostali dve. Zrekonštruované kuchyne majú po letných prázdninách Materská škola Švantnerova a Materská škola Ožvoldíkova.

S cieľom rozšírenia kapacity prebiehali práce na Základnej škole Beňovského. Vznikli tu tri nové triedy. Počas augusta sa začala aj obnova toaliet na Základnej škole Sokolíkova a v šiestich materských školách prebehlo hygienické maľovanie.

Telocvična aj workout

K väčším rekonštrukčným plánom v Dúbravke patria projekty, na ktoré mestská časť získala spolufinancovanie z externých zdrojov, čiže z rôznych grantov a dotácií.

Ide o obnovu malej telocvične na Základnej škole Pri kríži, ktorá má prebehnúť do konca tohto roka, workoutové ihrisko pri Zlatej lipke, začať sa má aj veľká revitalizácia verejného priestoru na Hanulovej ulici.

Priestranstvo na Hanulovej by malo prejsť veľkou premenou na území väčšom než 2500 metrov štvorcových. Spájať by malo voľnočasové i oddychové možnosti pre rodiny a seniorov, ihrisko pre deti i multifunkčné športovisko pre mladých.

Využiť a akceptovať má kopcovitý terén nad ihriskom i zakomponovať umelecké dielo Drak od akademického sochára Štefana Prokopa z roku 1983 na opornom múre. Novinkou by mala byť lezecká stena aj pódium pre komorné vystúpenia.

Vynáška

Plánované rekonštrukcie

- Malá telocvična na Základnej škole Pri kríži
- Začiatok prác revitalizácia verejného priestoru Hanulova
- Vegetačná strecha na Materskej škole Galbavého
- Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- Workoutové ihrisko pri Zlatej lipke

Pripojili ďalšie materské škôlky

Spoločnosť RadioLAN vznikla pred šiestnástimi rokmi v Dúbravke a poskytuje komplexné telekomunikačné služby. Domáci sa rozhodla podporiť tak, že pripojí k internetu ďalšie tri materské škôlky a na ihrisku pri Základnej škole na Nejedlého ulici zvažuje zriadiť hotspot.

Firma začínala v priestoroch Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej K. Adlera. Dnes dáva prácu asi 70 ľuďom. Počas letných prázdnin sa vedenie spoločnosti rozhodlo podporiť miesto svojho vzniku tým, čo vie najlepšie, a to zriadením nového pripojenia k internetu, keďže doterajšie pripojenie od iného poskytovateľa bolo pomalé a nespoľahlivé.

RadioLAN v súčasnosti poskytuje internetové pripojenie aj materským školám na Ušiakovej a Švantnerovej ulici, teraz k nim pribudnú ďalšie školské objekty na Cabanovej, Pri kríži, a na Sekurisovej ulici.

„Plánom je vytvoriť WiFi hotspot aj na ihrisku pri Základnej škole Nejedlého,“ hovorí výkonný riaditeľ spoločnosti Filip Križko. „Našou snahou je podporovať ľudí a miesta ku ktorým máme vzťah, to je naša dlhodobá filozofia,“ dodáva Križko.

RadioLAN dnes patrí k najväčším alternatívnym poskytovateľom internetu na Západnom Slovensku. Okrem Bratislavy, spoločnosť pôsobí napríklad v Trnave, Trenčíne, v oblasti Myjavy či Dunajskej Stredy a okrem internetu ponúka aj televíziu a telefonovanie. V Dúbravke v minulosti pripojením k internetu RadioLAN podporil aj komunitné Centrum rodiny na Bazovského ulici.

(lum)

Podchod by mali rekonštruovať od jesene

Opravy ešte nekončia

Text: Lucia Marcinátová

Časť plánovaných prác dokončili. Prestavba kaviarne a zadného schodiska sa predĺži do budúceho roka.

Zvuky strojov, robotníci, rozbitá dlažba a stále prítomný holubí trus. Trus na podlahe, schodoch, zábradlí...

Tento pohľad a holubie prelety by mali skončiť spolu s rekonštrukciou časti Obchodného domu Saratov. Niektoré práce dokončili, niektoré pokračujú, obchodné prevádzky počas nich fungujú. Sťažný je len prechod návštevníkov. Ako prvá prebehla kolaudácia a otvorenie reštaurácie na hornom podlaží.

Plán: schodisko

„Časť prízemnia by mala byť podľa harmonogramu dokončená v polovici septembra,“ približuje Jana Podoubská zo spoločnosti Lincoln Property Company Europe. „V rámci rekonštrukcie budujeme aj úplne nový priestor pre súčasnú kaviareň. Rozšírená bude o terasu.“

Rekonštrukcia by mala zabrániť aj hniezdeniu vtákov v časti obchodného domu.

Spojovacia chodba - podchodu a terasy bude mať nový strop bez možnosti vtáčieho hniezdenia a pohybu.

Práce v Saratove ale tento rok neskončia. Spoločnosť Lincoln Property Company Europe plánuje aj opravu zadného schodiska z druhého nadzemného podlažia na prvé. Aktuálne podľa Podoubskej prebieha výberové konanie na dodávateľa. Začiatok stavebných prác odhaduje na druhý kvartál budúceho roka.

Obchodné centrum Saratov má dvoch vlastníkov, rekonštruje sa jedna časť, v ktorej sú dnes potraviny a reštaurácia. Táto časť objektu patrí skupine Fidurock.

Podchod: pokus číslo 2

Stavebne by mal v blízkom čase ožiť aj podchod Saratov. Opätovne by sa mala spustiť jeho nedokončená rekonštrukcia, ktorá sa začala ešte za bývalého vedenia hlavného mesta v septembri 2018 a mala byť už hotová. Vtedajší primátor Ivo Nesrovnal avizoval rekonštrukciu 40-ročného podchodu Saratov, odstránenie bariér aj kamerový systém. Do prác vtedy mesto investovalo tisíce eur, celkovú sumu rekonštrukcie odhadovalo na 300-tisíc.

Rekonštrukcia sa však na konci roku 2018 zastavila pre chyby v projekte, problémom bolo umiestnenie plošinových výťahov k jednotlivým nástupištiam, ktoré boli navrhnuté tak, že sa ku schodiskám podchodu nezmestili. Obnovu podchodu hlavné mesto pripravovalo od roku 2016. Jej cieľom malo byť odstránenie bariér a zvýšenie bezpečnosti nainštalovaním digitálneho kamerového systému, napojeného na mestskú políciu.

Generálny investor Bratislavy, mestská investorská a inžinierska organizácia, ktorá rekonštrukciu podchodu zastrešuje, vypísala pred letom verejné obstarávanie. To počítalo s investíciou okolo 330-tisíc eur.

Predmetom zákazky boli stavebné a montážne práce v podchode, bezbariérový vstup, dodávka a montáž štyroch výťahov, ktoré majú prepravovať cestujúcich k nástupištiam MHD, vybudovanie prístupových lávok k týmto výťahom, osvetlenie a kamerový systém. Steny majú dostať antigrafitový náter, vymenené majú byť zábradlia, schodiská zas upravené a treba zastrešiť hlavný portál od Obchodného domu Saratov. Práce by sa mali začať už na jeseň.

Ihriská otvoria v septembri

Bratislavský samosprávny kraj rekonštruoval ihriská v areáli Adlerky, spravovať ich bude škola.

Dokončili ich pred letnými prázdninami, otvoria po. Nové ihriská v areáli Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej Karola Adlera. Počas leta prebehla ich kolaudácia.

„Ihriská chceme otvoriť spolu so školským rokom,“ hovorí Daniel Adamko, riaditeľ SPŠE Karola Adlera. Rekonštrukciu spustil Bratislavský samosprávny kraj v marci, obnovil futbalové, multifunkčné a tenisové ihrisko. Spravovať ich bude škola prostredníctvom správcu.

Riaditeľ Adamko hovorí o plánoch. Ihriská by mali byť prístupné sezónne do novembra a potom v závislosti od počasia zas od marca. Prenájmy pre verejnosť by mali fungovať cez rezervačný systém. Nové futbalové ihrisko má povrch z umelej trávy, tenisové umelý akrylátový a povrch multifunkčného ihriska má byť z gumového granulátu. Na tomto ihrisku sa majú dať hrať rôzne športy ako volejbal, nohejbal či basketbal. Pri ihriskách pribudlo aj osvetlenie. K ďalším plánom v areáli patrí výsadba platanov, ktoré majú nahradiť vyrúbané topole. Neobnovený ostáva atletický ovál, ktorý tvorí veľkú časť športového areálu. Riaditeľ Adamko hovorí, že bežecký okruh by mal byť prístupný ako doteraz. Jeho budúcnosť a rekonštrukcia ostávajú nateraz otvorené.

(lum)

Krátke správy

Zbierka okuliarov pokračuje

Možno ste počas prázdnin upratovali a našli staré okuliare. Môžu ešte slúžiť. Zbierka okuliarov v Dúbravke pokračuje už piaty rok. Krabice na zbieranie sú k dispozícii v budovách miestneho úradu – na Žatevnej 2 a ulici Pri kríži. Patria do nich okuliare nepotrebné, použité, no nie zlomené, zničené. Okuliare následne putujú do zberného strediska v Taliansku, kde sa s nimi ďalej pracuje. Potom pomáhajú v tretích krajinách tým, ktorí okuliare potrebujú, avšak nemajú prostriedky na ich zadováženie.

Skáčte s nami na Ožvoldičke

Detské ihrisko Ožvoldíkova pod školou Pri kríži je o atrakciu bohatšie. Počas prázdnin tu pribudla maľovaná skákačka. Dá sa zabaviť podľa návodu online, alebo si zaskákať so žabkou, zahrať škôlku, prejsť po lienke či sa vyšplhať po rebríku. Fantázii pri hre sa medze nekladú.

Ľudia prinášali tašky, peračníky

Po piatich úspešných ročníkoch mestská časť Bratislava-Dúbravka organizovala aj toto leto zbierku použitých aj nepoužitých školských pomôcok. Prebiehala od 15. júla do 15. augusta v budove miestneho úradu. Dúbravčania prinášali na Oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva na Žatevnej 4 najmä školské tašky, peračníky, farbičky, pravítka či kalkulačky. Vybierané veci potom pred začiatkom školského roka putovali deťom zo sociálne slabších rodín, ktoré mestská časť eviduje. Za každý dar ďakujeme.

Opravy pre bezpečný krok

Aj počas leta mestská časť pokračovala v opravách komunikácií. Dokončila vyvýšený priechod na ulici Ľuda Zúbka, pohyb chodcov je tak bezpečnejší. Rekonštruovala tiež chodník na Bagarovej ulici. Vo viacerých úsekoch sa tu pre jamy a stav chodníka tvorili mláky, chôdza nebola bezpečná.

Práce na Pri kríži pokračujú

Prípravy hlavné mesto začalo už koncom júna, práce prebiehali počas celých letných prázdnin a ešte nekončia. Magistrát spustil rekonštrukciu ulice Pri kríži v úseku od Štepnej po Saratovskú ulicu. Zahŕňala obnovu vozovky vo všetkých jazdných pruhoch, priľahlé chodníky a betónové polia zastávok MHD. Pribudnúť majú ešte ostrovčeky pre bezpečnejšie prechádzanie chodcov v blízkosti Základnej školy Pri kríži. Práce si vyžiadali dopravné obmedzenie, zmenu autobusov MHD a obmedzili parkovanie na ulici Pri kríži.

Nový povrch aj hrací prvok

Mestská časť v spolupráci s magistrátom opravovali počas augusta detské ihrisko na Bagarovej ulici. Cieľom bola rekonštrukcia a aj zvýšenie bezpečnosti. Menšie ihrisko dostalo nový povrch, hrací prvok a sedenie okolo pieskoviska.

Centrum hľadá a d'akuje

Centrum rodiny na Bazovského ponúka v školskom roku 2020/2021 dobrovoľnícku stáž Erasmus+ pre mladých ľudí vo veku od 18 do 30 rokov so zdravotným alebo sociálnym znevýhodnením. Bližšie informácie o projekte No limits - mailom riaditel@centrumrodiny.sk alebo telefonicky 0940 651 434. Centrum zároveň pokračuje v projekte pre osamelých seniorov s názvom Na veku záleží. Jeho cieľom je ponúknuť im zmenu a spoločnosť v ich stereotyp. Ďakuje mestskej časti za poskytnutie finančnej dotácie pre tento projekt.

Opravili poškodenú kanalizáciu

V auguste vodárne opravovali dlho poškodenú splaškovú kanalizáciu na ulici Jura Hronca medzi rodinnými domami v Dúbravke. Počas rekonštrukcie obmedzili pohyb chodcov, museli uzavrieť pešie prepojenie medzi ulicami Chrobákova a Jura Hronca.

Poškodené bývajú prvky na detských ihriskách

Vandalizmus je prídrahý

Aj Dúbravku trápi vandalizmus. Spomeňme si na viackrát zničenú prenosnú toaletu v Parku Pekníkova, fľaše pri lavičkách, smeti mimo košov, zničené hracie prvky. Oddelenie životného prostredia v mestskej časti vyzýva obyvateľov k ohľaduplnosti, k ohľaduplnosti k svojmu okoliu i k sebe navzájom.

Určite ste to videli aj vy. Zlomené lavičky, vylomené smetné koše, „vyzdobené“ steny domov, poškodené hracie prvky na detských ihriskách, rozbité fľaše pri pieskoviskách či fontánach.

V hlave myšlienky, otázky, zamyslenia. Ako by vyzeralo naše prostredie, keby sme všetci k nemu takto bezohľadne pristupovali? Kde si môžu starší ľudia alebo mamičky s kočíkom oddýchnuť a posadiť sa, keď budú lavičky zlomené? Kam vyhodíme drobný odpad, ak koše budú zničené ležať na zemi? Čo ak sa na vyhodenej sklenenej fľaške zraní človek?

Pristaviť sa môžeme aj pri graffiti, nápisocho, tagoch. Často sa objavujú na stenách práve zateplených panelákov, vizuálne špinia MHD, prekrývajú mapy, tabule, cestovné poriadky, ničia majetok, znižujú informovanosť. Prečo k nim dochádza? Pouliční umelci môžu pritom tvoriť na stenách na to určených,

mestská časť napríklad dala priestor streetartovým tvorcom na viacerých plochách, premenila maľbami aj staré prístrešky na autobusových zastávkach MHD.

Ničenie hracích prvkov, lavičiek alebo košov okrem otázok a ďalšej práce pri opravách prináša aj ďalšie nemalé výdavky, náklady. Peniaze z opráv by sa pritom mohli investovať do rozvoja, nového hracieho prvku, lavičky či smetného koša.

Spoločný majetok vo verejnom priestore je naozaj spoločný, chráňme ho, spravajme sa k nemu ako k vlastnému, tak aby sme ho mohli používať a tešiť sa z neho čo najdlhšie.

(lb, lum)

Vynáška:

Na koho sa obrátiť

- Ak niekoho zbadáte pri ničení, poškodzovaní, nebuďte ľahostajní, upozornite mestskú či štátnu políciu.

- okrskari@dubravka.sk

- telefónne číslo: 154

Koše pre fajčiarov kladú otázky

Projekt Nešpakuj proti ohorkom

Mestská časť Bratislava-Dúbravka osadila na štyroch miestach netradičné smetné koše. Bojovať nimi chce proti vyhodným zvyškom z cigariet.

Aj malé zmeny môžu byť veľké, viditeľné. Mestská časť Bratislava-Dúbravka sa rozhodla bojovať proti ohorkom z cigariet na zemi tvorivo. Na štyroch miestach osadila špeciálne „špakové koše“, ktoré hravou formou motivujú k správne zahadzovaniu ohorkov.

Formou ankety sa koše „pýtajú“ napríklad na parkovacu politiku či bezpečnosť. Koše sa dajú nájsť v blízkosti zastávok MHD – ulica Pri križi (smer Bory), Lipského (smer mesto), Švantnerova (smer mesto), Drobného (smer mesto) – pričom samozrejme platí zákonom predpísaná päť metrová vzdialenosť fajčiarov od zastávky MHD. „Inšpirovali sme sa v zahraničí, kde podobné riešenia v meste hravou formou zapájajú do separovania a tvorby čistoty aj samotných tvorcov znečistenia, v tom prípade fajčiarov,“ približuje Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia v Dúbravke.

Projekt „nešpakuj“ je jedným z krokov behaviórnej politiky. Hlavným princípom je inovatívnosť a jednoduchosť. Ide o nudge techniku, teda postrčenie - malú, jednoduchú zmenu, ktorá neobmedzuje slobodnú vôľu ľudí, ale ich navádza na želané nevedomé správanie.

Kôš na ohorky má pútavý vzhľad a núka možnosť vyjadriť svoj názor kreatívne, zároveň motivuje ľudí k „hlasovaniu“ - ohorok tak neskončí na chodníku, ale v koši určenom pre ohorky. Podľa dostupných prieskumov v niektorých prípadoch odpad z tabakových výrobkov predstavuje až 80% odpadov v uliciach miest. Mesto trpí finančným dopadom, vynakladá prostriedky na odstránenie znečistenia. Okrem estetického hľadiska je v tomto prípade dôležitým neželaným environmentálnym vplyvom, znečisťuje sa pôda, spodné vody, ovzdušie...

(mš, lum)

Vynáška:

Koše nešpakuj

- ulica Pri kríži (smer centrum) - blízko zastávky MHD
- Lipského (smer mesto) - blízko zastávky MHD
- Švantnerova (smer mesto)- blízko zastávky MHD
- Drobného (smer mesto) - blízko zastávky MHD

Šmejdi pracujú aj v záhradkách

Teplejšie počasie prináša okrem príležitosti oddychu a pobytu v prírode aj podmienky pre práce v záhradkách a okolí. Niekedy si majstra na prácu, ktorú potrebujeme spraviť, aktívne hľadáme sami, inokedy sa naskytne ponuka sama od seba. Nie každá, sa však oplatí.

Aj v dúbavskej záhradkárskej oblasti sme stretli s tým, že ponuka služby a práce na pozemku či v okolí domu prišla priamo k dverám. Až neskôr sme zistili, že išlo o „šmejdiv“, ktorí neváhajú využiť príležitosť a zarobiť hlavne na starších ľuďoch, pre ktorých je náročnejšie predstaviť si skutočnú cenu práce a materiálu. Ťažké je tiež odolať tlaku predávajúceho.

Autá s malackými ŠPZkami, viacerí muži v pracovných odevoch natlačení v aute, ktoré neraz slúži aj na odvoz odpadu, vidno premávať sa po Dúbravke. Pristavia pri záhradke alebo okoloidúcom a ponúknu svoje služby. Betónovanie, asfaltovanie, murovanie, orezy stromov, búracie a výkopové práce....

Jednoducho spravia všetko, čo si len zmyslíte a chytia sa všetkého, čo sa prerieknete, že by ste mohli potrebovať. Aj to už signalizuje a poukazuje na serióznosť majstrov, ktorí „vedia všetko“. Často pošlú napred „kolegu“, ktorý sa snaží získať dôveru, dohodnúť „obchod“ so záhradkárom.

Obvyklá praktika je ponúknuť zákazníkovi na začiatku cenu za mernú jednotku a človek si tak nevie spraviť celkovú predstavu o výslednej sume. Po skončení práce sa nakoniec objaví suma, ktorá neraz vyrazí dych. Starší i mladší človek si často nevie predstaviť alebo si nevyráta objem priestoru a tak ho napríklad obnova betónového vstupu do záhradky môže vyjsť poriadne drahú. Technologický postup prác má tiež svoje nedostatky.

Preto by som rád upozornil i varoval najmä záhradkárov seniorov, nerozhodujte sa rýchlo a radšej sa poraďte. Zázračná ponuka totiž neprichádza sama a ak vám nejaký majster tvrdí, že spraví „všetko“, myslite na kvalitu, na seba, svoju peňaženku a možno aj vlastnú bezpečnosť zároveň.

Prehľad voľnočasových aktivít v Dúbravke

Kde sa hrá na nohy, strieľa z luku či tancuje folklór?

Florbal, futbal, hokej, tanec, hrať na tie nohy, maľovať či spievať? Kam na krúžok či tréning? Hoci nevieme, ako sa na jeseň vyvinie pandemická situácia v súvislosti s COVID – 19, či kolektívne aktivity nedostanú stopku, treba mať nádej, veriť, plánovať, ako vyplniť voľný čas detí zmysluplne a tvorivo. Dúbravské noviny oslovili kluby, organizácie, centrá. Zisťovali sme, či plánujú nábery, zápisy, talentovky. Viac krúžkov, aktivít a učení spája v Dúbravke Centrum voľného času Klokan, ktoré funguje v priestoroch na Batkovej, v budove, kde pôsobí aj Základná umelecká škola Eugena Suchoňa. Tá vyučuje v štyroch odboroch – tanečnom, hudobnom, výtvarnom aj literárno-dramatickom.

1. Klub HNTN – Hraj na tie nohy

Kde: areál Britskej školy, areály dúbravských škôl, v zime telocvične

Kedy: nábor 8. a 15. septembra o 17.00 na tartanovom ihrisku Britskej školy

Pre koho: pre každého, prioritne pre deti od 4 – 14 rokov

Kontakt: www.hntn.sk alebo na FB

Atletický klub HNTN, klub s hravým menom Hraj na tie nohy, sa orientuje na atletickú a všeobecnú pohybovú prípravu detí a mládeže od 4 do 14 rokov.

„U menších detí sa zameriavame na všestranný atletický rozvoj, staršie deti sú už konkrétnejšie špecializované podľa talentu, daností a záujmu,“ hovorí tréner klubu Radek Šatka. „Dvere má u nás otvorené každý, deti sú rozdelené do skupín podľa veku a šikovnosti. Šancu zdokonaľovať sa má u nás každé jedno dieťa. Členom sa stávate ihneď po prihlásení. Stačí kedykoľvek prísť a dať si s nami skúšobnú hodinu, ktorá je zadarmo.“

Nábery klub plánuje v septembrové utorky – 8. a 15. septembra o 17.00 na tartanovom štadióne Britskej školy za Lidlom. Okrem tohto areálu prebiehajú tréningy v Dúbravke aj na školách.

Klub združuje viac ako 200 členov. „Záujem detí rastie. Našťastie máme veľmi dobrú spoluprácu s FTVŠ trénermi, ktorí vykazujú ten najvyšší stupeň vzdelania a profesionálnu trénerskú triedu,“ dodáva Šatka.

2. Tanečná škola La Portella

Kde: Koprivnícká 9/E

Kedy: prihlasovať za www.laportella.sk alebo na ukázkovej hodine 7. septembra

Pre koho: pre deti od 3 rokov do 14 rokov

Kontakt: www.laportella.sk, laportellask@gmail.com, +421 903 255 460

Tanečná škola La Portella sa venuje prevažne latino tancom a tanečnej príprave pre deti už od 3 rokov. V Bratislave škola pôsobí na deviatich miestach, okrem toho v Stupave a rozširuje sa aj do Žiliny, Banskej Bystrice a Zvolena. V Dúbravke škola sídli na Koprivnickej 9/E.

„S vybranými skupinami absolvujeme súťaže na Slovensku, ale aj vo svete, na ktorých sme získali krásne prvé miesta, reprezentujeme tak úspešne Slovensko vo viacerých tanečných aj vekových kategóriách,“ približuje za školu Nina Dermíšková. „Všeobecne berieme detičky, ktoré sa chcú hýbať a tancovať.“

Nové deti sa môžu prihlasovať prostredníctvom stránky školy www.laportella.sk, prípadne prísť na ukázkovú hodinu 7. septembra.

3. Futbalový klub Dúbravka

Kde: štadión K Horanskej studni 29

Kedy: nábor neprebieha, stačí sa prísť pozrieť, skontaktovať

Pre koho: pre škôlkarov, školákov, mladých i dospelých, muži i ženy

Kontakt: www.fkdubravka.sk, FB FK Dúbravka, gazi.juraj@gmail.com, 0904 442 334

Futbalový klub vznikol v päťdesiatych rokoch minulého storočia ešte pod názvom TJ Slovan Dúbravka a bol prvým organizovaným športovým klubom v Dúbravke.

Má okolo 190 členov, 14 mužstiev - a to mužstvo starších dorastencov, mladších dorastencov, mužstvo starších žiakov, 2 tímy mladších žiakov, 5 tímov prípravky, 3 predprípravky a družstvo žien. V klube momentálne pôsobí 14 trénerov.

„Našou snahou je vychovať slušných a úspešných mladých ľudí, v najlepších podmienkach, učiť ich základným pohybovým návykom, futbalovej technike, rozvíjať ich pohybové a telesné schopnosti a predpoklady,“ približuje za klub Juraj Gaži, šéftrener mládeže. „Učíme deti žiť a spolupracovať v kolektíve, tešiť sa z úspechu svojho, kamarátovho aj kolektívu, vážiť si a chrániť zverenú športovú výstroj

a pomôcky. Vedíme ich k tomu, aby čo najlepšie reprezentovali seba, svoje školy, svojich rodičov, trénerov, mestskú časť Dúbravka a možno raz aj svoju vlasť.“

Nábor nováčikov klub neorganizuje v jeden septembrový termín, prebieha počas celého roka. Členom a hráčom sa môže stať akékoľvek dieťa, narodené 2002 – 2016, ktoré má záujem hrať futbal. Záujemcovia sa môžu prihlásiť kedykoľvek, alebo sa prísť pozrieť na futbalový štadión v starej Dúbravke na ulici K Horánskej studni.

„Máme novozrekonštruovaný areál, vďaka čomu môžeme trénovať po celý rok. Ponúkame kvalitný tréningový proces, vedený licencovanými a kvalitnými trénermi. Aj keď sme amatérsky futbalový klub, snažíme sa všetko robiť na profesionálnej úrovni,“ dodáva Gaži.

4. Všeobecný športový rozvoj

Kde: telocvične – ZŠ Nejedlého, ZŠ Pri kríži, ZŠ Sokolíkova

Kedy: nábor neprebieha, tréningy sa začínajú na jeseň, dostupit' sa dá

Pre koho: pre škôlkarov a školákov základných škôl

Kontakt: tomaskutka111@gmail.com

Pohyb pre deti a mládež, rozvoj koordinácie, kondície. To všetko prostredníctvom pohybových hier, gymnastiky i tanečných cvičení s prvkami akrobatického rock and rollu ponúka krúžok Všeobecného športového rozvoja. Spája asi 150 detí v dúbavských školách.

„Náš krúžok je určený pre deti základných škôl 1 - 6 ročník, ale pracujeme aj s predškôlkami - predposledný a posledný ročník materských škôl,“ približuje Tomáš Kuťka, tréner, športovec a tanečník akrobatického rock and rollu. „Deti si osvojujú pohybové zručnosti, získavajú vzťah k pravidlám, k zdravému sebedovetiu a hodnotnému tráveniu voľného času. Aby boli tréningy pre deti na základných školách atraktívne, využíva sa širokospektrálna batéria cvičení s prvkami rock and rollu. Chodia k nám deti, ktoré baví tancovanie a súťaženie, ale aj deti, ktoré súťažiť v tanci nechcú.“

Tréningy pre školákov prebiehajú formou krúžkov na školách. Od októbra sa trénuje na Základnej škole Nejedlého – pondelok 15.00 –16.30, štvrtok 14.00 – 15.30 pre školákov a v stredu 15.00 – 16.00 a piatok 15.00 – 16.00 pre škôlkarov. Na Základnej škole Sokolíkova sú tréningy plánované na utorok 14.00 – 15.30, na Základnej škole Pri kríži v piatok 16.30 –18.00 a na Beňovského vo štvrtok 17.00 – 18.00. Všeobecný športový rozvoj trénujú aj deti v Materskej škole Fedákova v utorok 16.00 – 17.00 starší škôlkari a vo štvrtok 16.00 –16.30 mladší škôlkari.

5. Športová škola Galaktikos

Kde: ZŠ Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova, SPŠE K.Adlera

Kedy: nábor počas septembra na školách

Pre koho: pre deti narodené v rokoch 2004 - 2014

Kontakt: www.galaktikos.sk, galaktikos2012@gmail.com, 0905 560 348

Športová škola Galaktikos otvára už deviatu sezónu florbalové krúžky a profesionálne športové tréningy pre dúbavské deti. Prebiehajú na troch základných školách – Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkova a Strednej priemyselnej škole Karola Adlera. Trénovať môžu všetky deti narodené v rokoch 2004 - 2014. K marcu 2020 športová škola združovala až 210 florbalistov.

„Nábory prebiehajú zväčša formou workshopov, teda ukázkových tréningov počas septembra na dúbavských základných školách,“ hovorí zakladateľ a predseda klubu Marián Polák. „Naša úzka spolupráca so školami tkvie i v tom, že ponúkame žiakom prvých a druhých ročníkov tréningy do konca kalendárneho roka zadarmo.“

S výnimkou náboru dieťa trénuje v rámci školskej družiny raz do týždňa. Klub ponúka aj výber talentovaných a zameraných hráčov do ligových mládežníckych družstiev, a to konkrétne do mladšej a staršej prípravky i mladších a starších žiakov.

„Túto sezónu otvárame prvýkrát aj družstvo dorastu,“ dodáva Polák. „Čiže najviac potrebujeme hráčov ročníkov 2004/5 a 2012/13. Vo florbale patríme v Bratislave medzi špičku a na celoslovenskej úrovni sa nám tiež darí.“

Okrem Dúbavky má Galaktikos svoje základne aj v Devínskej Novej Vsi na Základnej škole P. Horova, v Devíne na SZŠ Kremel'ská a v Novom Meste na škole Česká.

6. Futbalový klub polície (FKP) Bratislava

Kde: futbalový štadión ŠCP Bratislava M.Sch .Trnavského 2/a

Kedy: nábor bude prebiehať v septembri a októbri - utorok, stredu, štvrtok – 17.00 - 18.00.

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 5 -15 rokov

Kontakt: www.fkp.sk, Fkp Bratislava na FB

Futbalový klub polície (FKP) Bratislava je futbalový klub, ktorý je nástupcom slávnejších klubov ako ČH Bratislava a ŠKP Bratislava. Aktuálne združuje približne 180 detí vo veku od 5 do 17 rokov.

„Hlavnou aktivitou futbalového klubu, je naučiť deti a mládež základom futbalu, so zameraním na rozvoj pohybových zručností a schopností, potom ich ďalej postupne rozvíjať. Vypestovať u mládeže

kladný prístup k športu a k zdravému spôsobu života,“ približuje jeho predseda Štefan Gubrica. „Trénujeme na futbalovom štadióne ŠCP Bratislava, kde majú deti vytvorené výborné podmienky na športovanie a majú k dispozícii dve kvalitné futbalové ihriská s prírodnou trávou.“

Momentálne má klub v súťažiach Bratislavského futbalového zväzu (BFZ) zaregistrovaných sedem družstiev. Starší žiaci, mladší žiaci a štyri družstvá prípraviek. Okrem toho má ďalšie dve družstvá predprípraviek a futbalovú škôlku.

Nábor má prebiehať počas septembra a októbra v utorok, stredu, štvrtok 17.00 - 18.00.

Klub prijíma chlapcov a dievčatá vo veku 5 – 15 rokov. Vítané sú podľa predsedu klubu všetky deti s nadšením pre futbal.

7. Tanečný klub Danube

Kde: školská budova Batkova 2

Kedy: zápis - 9. a 16. september od 14.00 do 22.00 v priestoroch na Batkovej 2.

Pre koho: pre deti aj dospelých od 4 – 99 rokov

Kontakt: www.tkdanube.sk

Tanečný klub Danube ponúka pohybovú prípravu, spoločenský tanec párov aj jednotlivcov, tango argentino, moderný tanec, aerobic.

„Sme jedinečný klub nielen v tom, že všetky aktivity sú pre ľudí od 4 do 99 rokov, ale aj pre ľudí rôzneho zdravotného postihnutia,“ približuje Andrej Mičúnek, predseda Tanečného klubu Danube, ktorý patrí k priekopníkom integrovaných tanečných párov aj za hranicami. Klub v Dúbravke trénuje už viac než 20 rokov, v súčasnosti má viac ako 100 členov, na svojom konte má mnohé medzinárodné úspechy.

Nábor prebieha online od 15. augusta do 15. septembra, zápis v priestoroch klubu bude 9. a 16. septembra od 14.00 – 22.00. Pre deti, ktoré túžia tancovať súťažne, klub organizuje talentové skúšky, ktoré budú prebiehať 23. septembra o 17.45.

8. Detský folklórny súbor Klnka

Kde: Dom kultúry Dúbravka

Kedy: konkurz bude 16. septembra v Dome kultúry Dúbravka – 15.00 – 18.00

Pre koho: chlapci a dievčatá vo veku 4 -15 rokov

Kontakt: www.klnka.sk, DFS Klnka na FB

Detský folklórny súbor Klnka má viac než 40-ročnú tradíciu. Trénuje v Dome kultúry Dúbravka a odchoval stovky detí aj úspešných tanečníkov zo širokého okolia. V súbore dnes tancuje viac než stovka detí od 4 do 18 rokov.

Takmer 30 rokov je s vedením Klnky spätá Ingrid Saňková, pedagogička, vedúca súboru, choreografka a dnes aj nosný pilier Klnky. „Venujeme sa slovenskému folklórnemu tancu, ale aj národným tancom iných krajín – balkánskym, írskym a podobne.“

Konkurz Klnka plánuje 16. septembra v Dome kultúry Dúbravka od 15.00 – 18.00, určený je pre chlapcov a dievčatá od 4 do 15 rokov.

9. Lukostrelecký klub Bratislava

Kde: Halová lukostrelnica „8nástka“ Drobného 27

Kedy: od 16. septembra - do 30. septembra

Pre koho: od 9 – 99 rokov

Kontakt: www.lukostrelec.sk, na FB – LKBratislava, vphurban@lukostrelec.sk

Lukostrelecký klub Bratislava je jeden z najväčších slovenských lukostreleckých klubov, združuje okolo 50 členov a väčšina sa lukostrelbe venuje aktívne. Sú medzi nimi začiatočníci, členovia Centra talentovanej mládeže, Národného športového centra, majstri Slovenska, Európy alebo účastníci najväčších podujatí, akými sú Majstrovstvá sveta, Univerziáda a tiež zrakovo znevýhodnená lukostrelkyňa. „Sme športový klub, čo znamená, že naše tréningy sú určené hlavne pre tých, ktorí majú záujem na sebe pracovať a venovať sa súťažnej lukostrelbe - halovej, terčovej, terénnej či 3D lukostrelbe,“ približuje za klub Alena Hurbanová. „Zameriavame sa na všetky vekové kategórie s dôrazom na mládež. Takže môže trénovať celá rodina. Tréningy lukostrelby sú vhodné pre vekovú kategóriu od 9 až po 99 rokov. Rovnako náš klub pracuje so zdravotne znevýhodnenými športovcami.“

Nových členov klub prijíma od 16. septembra - do 30. septembra v Halovej lukostrelnici „8nástka“ na Drobného 27. (areál bývalej Tesly). Potrebné je však dohodnúť si termín s trénerom prostredníctvom mailu - 8nastka@lukostrelec.sk, vkurban@lukostrelec.sk.

Deti - začiatočníci majú samostatné tréningy, kde majú možnosť zoznámiť sa s lukostrelbou a zistiť, či sa im to bude páčiť. Na tieto tréningy stačí športové oblečenie a športová obuv, všetko ostatné je možné záujemcom požičať.

Klub od septembra do marca trénuje v lukostrelnici na Drobného, od apríla do polovice septembra pri štadióne Športového centra polície.

10. Stolnotenisový športový klub Karlova Ves

Kde: Karloveská 3, 841 05 Bratislava

Kedy: nábor od 2. septembra

Pre koho: od 7 – 15 rokov

Kontakt: www.skst-kv.sk, 0902 532 064

Stolnotenisový klub Karlova Ves zo susednej mestskej časti pozýva dúbavské deti na nábor a tréningy. Trénuje deti od 7 – 15 rokov.

11. Škola Breaku

Kde: Dom kultúry Dúbravka

Kedy: Tanečná sezóna sa začína 3. septembra

Pre koho: deti od 6 rokov

Kontakt: info@skolabreaku.sk, www.skolabreaku.sk alebo na FB

Škola Breaku trénuje a pôsobí v Dúbravke už od roku 2013. Je to miesto pre všetkých, ktorí sa chcú naučiť break dance (breaking). Trénujú tu tanečníci s viac ako 10-ročnou praxou. Škola nadviazala na odkaz takzvaných Gumených chlapcov, čiže prvej legendárnej breakdance skupiny v celom komunistickom Ostbloku.

„Cieľom je inšpirovať deti a mládež efektívne tráviť voľný čas, rozvíjať svoj talent, osobnosť a robiť zároveň veľa pre svoje zdravie,“ približuje zakladateľ Školy Breaku, tréner a tanečník Roman Šamudovský a.k.a Dexter. Školu Breaku. „Tanečnú školu navštevujú deti od veku 6 rokov, ktoré sa učia porozumieť hudbe, kultúre, tanečnej histórii a základným aj pokročilým tanečným technikám. Okrem pravidelných tréningov organizujeme množstvo iných podujatí, akými sú tanečné súťaže, vystúpenia, vzdelávacie workshop, letné tábory a sústreďenia.“

Nábor škola neorganizuje, tanečná sezóna sa začína 3. septembra. Skúšobný tanečný tréning je zadarmo. Postup prihlásenia je jednoduchý.

„Kontaktujte nás a dohodnite si skúšobný tréning (info@skolabreaku.sk). Na ňom si môžete vyskúšať, ako to u nás funguje,“ dodáva Roman.

12. Centrum voľného času Klokan

Kde: CVC Klokan, Batkova 2 (budova, kde sídli ZUŠ Eugena Suchoňa)

Kedy: nábor počas celého septembra

Pre koho: pre deti od 6 rokov (niektoré krúžky aj mladšie), aj pre dospelých

Kontakt: cvcklokan@gmail.com, www.kruzky.eu, +421 2 64 36 51 93.

Centrum voľného času Klokan štartuje už tretiu sezónu v školskej budove na Batkovej 2. Pod jednou strechou ponúka široké spektrum krúžkov a aktivít cez výtvarné, spoločensko-záujmové, jazykové, športové, umelecké a podobne.

„Naše centrum ponúka záujemcom o aktívne využitie svojho voľného času rôzne olympiády, súťaže, prázdninovú činnosť, akcie a záujmové útvary - krúžky rôzneho zamerania, napríklad spev, tanec, keramika, grafika, hra na gitare, varenie, ale aj športovo zamerané krúžky napríklad futbal, bedminton, ninjutsu alebo gymnastika,“ približuje Júlia Baumgartnerová z Centra voľného času Klokan. „Tieto aktivity sú určené pre deti, mládež aj dospelých. V prípade zatvorenia nášho CVC z dôvodu epidémie pretvoríme krúžky do online formy.“

Zápis v Klokane bude prebiehať počas celého septembra, a to vždy v pondelok až štvrtok od 14.00 do 18.00, v piatok od 14.00 do 16.00. Zapísať sa je možné aj elektronicky mailom cvcklokan@gmail.com alebo prostredníctvom správy na sociálnej sieti, kde možno nájsť aj kompletnú ponuku krúžkov.

Pripravila: Lucia Marcinátová

Jakub Ursiny: v Dúbravke sa mi prihovárajú aj otcovi kamaráti, takí štamgasti s deluxe charizmou

Robím na sebe, ale udržujem otcov odkaz

Hovorí, že Dúbravka zanechá na človeku stopu a zanechala ju aj na ňom. Spomína na pyramídy pred Sloníkom i výlety na Devínsku Kobylu so psom Havranom. JAKUB URSINY, hudobník, umelec, syn Deža Ursinyho. Je absolventom VŠMU v odbore filmovej dramaturgie a scenáristiky. Venuje sa hudbe svojho otca, pomohol k vydaniu reedícií všetkých jeho albumov, no realizuje aj vlastné projekty a tvorbu.

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Ako si spomínate na detstvo, prežili ste ho aj v Dúbravke?

Ale áno, chodieval som k otcovi často. Dúbravka vtedy vlastne vznikala, bolo to mladé sídlisko. Niekde na dne pamäti sa mi vybavujú veľké pyramídy ako preliezky, ktoré boli pred Sloníkom (dnes Dúbravská piváreň 1. pozn. red.), a po ktorých sme lozili s miestnymi kamarátmi. Neskôr som v Dúbravke aj žil, teraz som už pätnásť rokov Kramárčan... Na Dúbravke ma fascinovala najmä Devínska Kobyla, často sme aj so psom Havranom chodievali cez kopec do Devína a celkovo sa tam dalo fantasticky túlať. Veľmi rád spomínam na ľudí, ktorí žili či už v paneláku na Fedákovej alebo blízko. Vytvoril som si tam veľa vzťahov, ktoré pretrvávajú doteraz.

Ako dlho ste tu bývali?

Desať rokov.

Keď dnes prídete na Fedákovu ulicu, vnímate rozdiel, zmenu v mestskej časti? Zo Sloníka je Dúbravská piváreň, zmenili sa aj štampasti, vídate ešte známe tváre?

Veľa vecí sa asi zmenilo, ale Dúbravka má stále svoju charizmu a hlavne ulica Fedáková. Stretol som tam niekoľko starých známych z domu, niekoľko kamarátov ešte z detstva a niekoľko ľudí, s ktorými udržiavam kontakt dodnes. Objavil som tu nových známych, ktorí do Dúbravky prišli po mne a poznáme sa. Prihovorili sa mi aj otcovi kamaráti, ktorých som nepoznal. Takí štampasti s deluxe charizmou. A potom je ešte kategória ľudí, ktorých som v Dúbravke spoznal, tiež odišli, no kontakt nejak pretrval. Desať rokov na jednom mieste na človeku zanechá stopu a stopa Dúbravky je určite aj na mne.

Fedáková ulica sa stala dejiskom komunitného podujatia Spomienka na Deža. Ak opatrenia dovoľia, bude písať už tretí ročník. Ste jeho súčasťou. Ako vnímate „túto hudobnú spomienku“? Aké ste mali pocity, keď prišla idea, myšlienka osadenia pamätníka Listovanie, venovaného otcovi v blízkosti Fedákovej 24?

Bol som ostražitý, či to nebude nejaká hlúposť. Priznám sa, bol som aj skeptický, ale to už tak väčšinou býva, že som ostal o to prekvapenejší. Myslím, že už prvý ročník prilákal dosť ľudí, a že to prebehlo vo veľmi príjemnej atmosfére. Druhé podujatie ma dostalo záverečným programom, ktorý som nepoznal. Keď sa objavil orchester, ostal som veľmi milo prekvapený. Večer, keď sa zotmel, to malo pre mňa silnú atmosféru. Všade okolo svietili okná panelákov a uprostred toho koncert vážnej hudby. Priznám sa, bol som dojatý.

V septembri na Fedákovej by možno mohla zaznieť aj pieseň z muzikálu Deža Ursinyho a Jara Filipa - Peter a Lucia. Muzikál má sedemnášť skladieb inšpirovaných slávnym románom Romaina Rollanda. Priblížte, ako sa ho podarilo oživiť a ako vznikla spolupráca a uvedenie muzikálu na javisku divadla v Zlíne?

Ten muzikál nemal v dobe vzniku šťastie na realizáciu. Bolo pripravené libreto, napísané texty a zložená hudba, no nikde to nechceli uviesť. Ani neviem presne detaily, ale nakoniec sa to jednoducho nerealizovalo. Jedného dňa, keď som ešte žil v Dúbravke, objavil som kazetu so spomínanou hudbou. Bolo to také demo - spev s klavírom, ale bolo z toho všetko jasné. Istú dobu sme to aj počúvali a potom to zas ostalo niekde vo vzduchoprázdne. Až neskôr som začal iniciovať realizáciu tým, že som o tom hovoril a aj to skúšal ponúkať divadlám. Chytila sa toho skupina Talent Transport a divadlo Malá scéna. Konečne sa to realizovalo s istým nadšením, no Malá scéna projekt z finančných dôvodov stiahla, navyše tam boli nejaké vzťahové problémy, takže sa to opäť zastavilo na jeden či dva roky. Vtedy som akurát končil v divadle a chcel som sa zas venovať aj hudbe. Chlapci z Talent Transportu prišli s ideou, či by sme urobili koncertnú verziu s Dorotkou Nvotovou a tak aj bolo. Začali

sme s tým koncertovať a nahrali sme CD. To postačilo, aby sa toho chytili Patrik Lančarič, ktorý režíroval v Zlíne a on to zobral tam. Žiaľ, na Slovensku sa muzikál nerealizoval, takže sa prekladal do češtiny. Po roku prípravy stiahli aj v Zlíne, takže najživším odkazom ostane asi nahrávka, ktorú sme urobili s Talent Transport a Dorotkou Nvotovou.

Venujete sa aj hudbe svojho otca. Ako spomínate na zlom, keď ste začali hrať jeho piesne?

Išlo to postupne, ale trochu som s tým koketoval od začiatku. Potom prišiel projekt Kubo Ursiny & Provisorium, kde už sme začali veci riešiť entuziasticky s tým, že budem spievať otcove piesne a vyberieme, čo sa nám bude najlepšie hrať. Moc sme sa z toho tešili, hoci nešlo o úplne profesionálny výkon. Robili sme to však s chuťou a myslím, že ľudia boli spokojní. Kdesi na začiatku toho je aj pieseň Andreja Šebana - Odkaz.

Hudba, tóny, hlas.. váš život sa točí okolo umenia, muziky. Nemáte to ako dieťa nezabudnuteľného hudobníka ešte ťažšie? Určite sa stretávate s porovnávaniami, hodnoteniami. Ako sa vám darí s tým vysporiadať?

Áno, to je trochu smola, že ma tá hudba tak baví a práve otec je ikonou, takže som akoby v jeho tieni. Asi by bolo fajn, keby som bol povedzme výborný chirurg a hudbu by som robil ako koníček alebo vôbec. Takto je to trochu ťažšie, navyše sa pokúšam o interpretáciu jeho hudby, takže si to ešte viac sťažujem. Samozrejme som nad tým dostatočne premýšľal, neraz s tým chcel seknúť, ale napokon je v tom niečo, k čomu sa vždy rád vrátim. Teraz som si nahral svoju platňu, hrám s mladými ľuďmi, čiže robím vlastne už aj na sebe, no zároveň udržiavam aj otcov odkaz. Mám tým pádom viac možností. Tým, že je o otca stále záujem, mám aj istú výhodu a fanúšikovskú základňu, za ktorú môžem vďačiť jemu. Mne to ponúka nové skúsenosti, ktoré verím, že raz dobre využijem.

Na čom aktuálne Kubo Ursiny & Provisorium pracuje?

Modrý vrch live. Prvý koncert by mal zaznieť práve v Dúbravke na Fedákovej, na podujatí Spomienka na Deža. Album Modrý vrch zaznel s otcom naživo myslím dvakrát, ale medzičasom sa z neho stal jeho asi najslávnejší album. Navyše je pre mňa veľmi svetlý, živý a čistý, takže sme sa po dlhšej dobe, čo som otcove piesne nespieval, rozhodli pre takýto, povedal by som, ucelený projekt. Chcel by som, aby to bolo pre všetkých radostné počúvanie. Vznikol v období, keď sme ako rodina ešte boli spolu, takže už pri jeho vzniku som bol blízko.

S vašou tvorbou a hudobným telesom Teatro Fatal ste začiatkom roku vydali nový album Kolmica. Prečo Kolmica a aká je? Nebol krst albumu jednou z posledných akcií, pred stopnutím podujatí v súvislosti s pandemiou?

Kolmica sa nedá úplne presne objasniť, opísať. Je to trochu surrealistický album plný odkazov, avšak nejaký jasný výklad typu, že táto pesnička je o tom a o tom sa aplikovať nedá. Rovnako to je aj so slovom - kolmica. Čo sa týka vírusu, stihli sme to tri dni pred zákazom akcií. Bol som rád, pretože v súvislosti s krstom sa riešili ťahanice. Album už bol dávno nahratý, malo ho vydať vydavateľstvo Slnko records. Po pol roku zmenili názor, takže všetko zbytočne stálo a vlastne sa čakalo na nich. Neostalo mi nič iné, ako si album vydať sám, cez vydavateľstvo, ktoré som založil za účelom otcových vinylových reedícií. Vydanie je silné slovo. Vlastne sme ho iba zavesili na všetky streamovacie služby. Veľmi ma potešil Fond na podporu umenia, pretože som získal grant na vydanie vinylu, čo znamená, že to tu zrejme po nás ostane aj na platni.

K svojmu otcovi ste sa presťahovali v roku 1994. S otcom ste si písali v panelákovom byte na Fedákovej listy, ktoré neskôr vyšli aj knižne. Ako vznikli listy putujúce z izby do izby?

Písaním. Bola to zvláštna komunikácia, ale vznikla z toho krásna kniha. Žiaľ, trochu smutná. Oslovila však veľmi veľa ľudí, viac generácií, vznikalo divadlo, rodičia aj deti sa vracali k listovej komunikácii, ľudia sa odvážili hovoriť o citlivých veciach, určite to pomohlo prehĺbiť vzťahy niektorých detí s rodičmi. Aj ja som bol tak zvláštno obnažený, ale som tu a ideme ďalej. Ak sa na to pozriem spätne, bola odvaha pustiť knihu von.

Aktuálne celý svet bojuje s koronavírusom, zasiahnutá je aj kultúra, hudba, umenie. Niektorých umelcov situácia doslova položila... Ako ste toto obdobie bez vystupovania, stretávania sa, obdobie bez živej kultúry vnímali vy?

Skoro celý čas som bol doma s dcérou Lujzou, za čo som bol korone dosť vďačný. Má teraz čerstvo sedem rokov, a tak nám bolo dopriate tráviť spolu viac času, ako by bolo možné za bežnej prevádzky. Myslím, že som to dobre zvládol, a že som si to dokonca užíval. Samozrejme nám ušlo pár koncertov, čo ma mrzelo, dochádzali mi úspory a podobne. Ale až tak veľa sa toho u mňa nezmenilo. Teraz pripravujeme Modrý vrch live a ak by prišla druhá vlna, všetko to úsilie vyjde bohužiaľ nazmar. Pandémia je ale najmä zvláštny signál, ktorý nám niečo hovorí. Človek tu očividne nie je pánom všetkého...

Denný umelecko-remeselný tábor ÚLET toto leto navštívilo 150 detí

Šesť „uletených“ týždňov v dome kultúry

Umelecký letný tábor sa toto leto konal už po štrnásty raz. Prvý deväťtýždňový „Úlet“ prebehol v roku 2002 v Dúbravskom ateliéri na Bazovského ulici (dnes Denné centrum seniorov).

Text: Ľubo Navrátil

„Od počiatku, teda od leta roku 2002, sa dielne zaoberali hlavne umeleckými remeslami,“ hovorí zakladateľ tábora Ľubo Navrátil a dodáva, že „duch moderny zavial v ateliéri s príchodom Zuzky Brlíťovej o rok neskôr. To znamená, že okrem klasických postupov ako keramika, koža, drevo, drôt a čiernobiela fotografia sme začali používať moderné techniky ako akryl, servítkovanie, maľovanie na kamene, umelecké pretváranie druhotných surovín a pod.“ Pre zaujímavosť uvedme, že v tom čase tu ako lektorka pracovala aj redaktorka Markízy Zuzka Ondrušková (dnes Zuzana Ferenčáková).

Podpora vedenia

Aj keď sa činnosť Dúbravského ateliéru na istý čas prerušila, s príchodom nového vedenia obce v roku 2014 sa pred šiestimi rokmi obnovila, vrátane organizovania Letných umeleckých táborov pre najmenšie deti v Komunitnom centre na Bazovského 6.

„Umelecké remeslo sme zrovnoprávnili s modernou a deti si popri pletení košíkov a výrobe drôtených šperkov vyrábali vlastnoručne dizajnované tričká, servítkovali, liali mydielka a sviečky, maľovali modernými i klasickými technikami, sypali pieskové mandaly a získavajú vedomosti o histórii svojho okolia,“ upresňuje vedúci tábora Ľubo Navrátil.

Treba povedať, že umeleckú a remeselnú činnosť od začiatku podporovali dúbavskí miestni, mestskí i župní poslanci, vedenie obce i Bratislavský samosprávny kraj. Za 14 rokov jestvovania ateliéru sa v umeleckých letných táboroch vystriedalo vyše 1500 detí.

Svojím zameraním je tábor ÚLET komplexom výtvarnej činnosti, snaží sa o čo najväčší záber nadobúdania zručností, výtvarného vyjadrenia, estetického cítenia a výchovy. Základná koncepcia obsahuje rámec tradície i súčasnosti, voľného i úžitkového umenia. Ateliér poskytoval pôdu pre tvorivé dielne, pre návštevy materských a základných škôl a rôzne tematické workshopy. Absolventi tábora a krúžkov sa úspešne zúčastnili mnohých súťaží, výstav a televíznych reportáží.

Umenie ako dobrodružstvo

Výchova k umeniu a výchova umením, umenie hrou, umenie s nadhľadom, umenie ako dobrodružstvo, umenie ako zážitok a forma zábavy, aby sa nám deti bezprizorne netúlali po sídlisku, to je leitmotív tímu, ktorý pripravoval aj tohoročný tábor. Po rokoch znova pribudla keramika a uskutočnilo sa aj prepojenie s Dúbavským múzeom, kde začína pôsobiť paleontologický krúžok.

„Vychádzame z daností okolia, ktoré je mimoriadne bohaté na paleontologické nálezy hlavne na Sandbergu a v Štokeravskej vápenke“, objasňuje paleontológ Štefan Mészáros. Počas roka by v múzeu mal začať celoročne fungovať krúžok mladých paleontológov. Rovnako by mala byť celoročne využívaná keramická dielňa s novou pecou a hrnčiarskym kruhom, ako aj košíkársky a drotársky ateliér a pribudnúť by mal aj dramatický krúžok pre deti.

Zručnosť treba z detí dolovať

Popri súčasnom konzumnom spôsobe života získavajú deti zážitky často nie vlastnou účasťou, ale sprostredkované cez rozličné médiá vo virtuálnom svete. Tábory a krúžky s umeleckým zameraním sa usilujú podnietiť deti k vlastnej účasti na nových dobrodružstvách prostredníctvom umenia, hier a spoznania nových ľudí, naučiť ich novým zručnostiam, stimulovať ich ku kreativite, k novému poznaniu, k sebarealizácii, kultivovaniu a rozvíjaniu osobnosti, fantázie, výrazových možností, hodnôt, zmysluplnému tráveniu voľného času, k tomu, aby sami niečo vytvárali a nielen konzumovali.

„Deti sú cieľovo orientované a majú veľkú radosť z vlastných výrobkov. Nie je pravda, že sú menej šikovné, ako sme boli v ich veku my, len zručnosť z nich treba trochu dlhšie dolovať, veď s ručnými prácami sa v dnešnej dobe stretávajú omnoho menej ako predchádzajúce generácie“ hovorí Ľubo Navrátil a dodáva, že jednoduchým dôkazom by mohla byť aj spotreba materiálu. Toto leto sa v dome kultúry v umeleckom tábore vystriedalo takmer 150 detí a od tohto počtu sa odvíja aj množstvo výrobkov, ktoré si odnášali domov. Minuli sa dva metráky hrnčiarskej hliny, pol metráku vosku na sviečky, 15 kíl pedígu na košíky, asi desať kíl hmoty na ručne vyrábané prírodné mydielka a s pomocou Dúbavskej televízie si deti vyrobili aj vlastný film o tábore. Materiál v plnej výške hradila dúbavská samospráva zo svojho rozpočtu.

Vynáška:

Umelecko-remeselný tábor ÚLET

- 6 turnusov, 150 detí a veľa veľa diel a priateľstiev.
- Hoci sa tábor skončil, remeslá a umenie nie v Dúbravke majú formou krúžkov pokračovať
- aj počas roka. Viac informácií
- na navratil@dubravka.sk

Jazykové okienko alebo nerobme chyby

Host'ov, hostí, časov, čias?

Nikto nie je neomylný, no keď sa môžeme chybám vyhnúť, urobme to. Dúbravské noviny prinášajú malý „slovenčinársky“ seriál. Dnes pár slov o tom, že domov na návštevu k vám môže prísť aj hostka, nie host'ka...

Neraz sa stretávame s problémami pri tvorení genitívu množného čísla od podstatného mena host'. Zaužívanejší je tvar hostí (pozvali množstvo hostí), ale Slovník slovenského jazyka i Krátky slovník slovenského jazyka uvádzajú aj tvar host'ov. Podobne je to s podstatným menom čas (časy), kde sa ako korektné uvádzajú tvary čias aj časov (za dávnych čias aj dávnych časov. Vo význame počasie (mrcha čas, psí čas) ho používame len v jednotnom čísle, keďže ani podstatné meno počasie logicky nemôže mať množné číslo. Ako je to však s čoraz častejším „zabávačským novotvarom“ host'ka? Jazyková poradňa v tejto súvislosti uvádza, že potrebu vytvorenia prechýlenej ženskej podoby hostka (nie host'ka!) od podstatného mena host' si vyžiadala jazyková prax, predovšetkým pracovníkov niektorých elektronických médií. Slovo hostka, ktoré sa utvorilo pridaním prípony -ka k základu host' (pričom nastala alternácia spoluhlásky ť na t), sa uvádza aj v základných kodifikačných príručkách. Prvýkrát sa slovo hostka zaradilo do tretieho vydania Krátkeho slovníka slovenského jazyka v roku 1997 a do druhého vydania Pravidiel slovenského pravopisu v roku 1998.

Na záver však treba pripomenúť, že pri slove hostka sa v Krátkom slovníku slovenského jazyka uvádza štylistický kvalifikátor zriedkavé slovo a že slovom host' možno i naďalej pomenúvať nielen muža, ale aj ženu.

Lubo Navrátil

Snaha vyniknúť môže byť v gastronómii problém

V podniku ma berú ako otca

Tvrdí, že nemusíte byť od fachu, aby váš podnik dýchal životom a bol v ňom cítiť úprimný záujem o hostí a kvalitné služby. Hoci ho v posledných rokoch sužovali zdravotné problémy, práve pre citovú angažovanosť nedokázal ani v neľahkých časoch hodiť takmer tridsaťročnú históriu reštaurácie za

hlavu. V rámci seriálu s dúbavskými podnikateľmi sme navštívili reštauráciu Denný bar Šrámek. Pamätníci si na tomto mieste spomínajú ešte na dúbavskú knižnicu, na tradičnú reštauráciu ju za 28 rokov zmenil Lubomír Šrámek. Porozprával nám o veľkej časti svojho života, spojenej s jeho milovaným podnikom.

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Kedy sa vo vás prebudil záujem o gastronómiu?

Tomuto odboru sa venujem od pätnástich rokov. Vyštudoval som hotelovú školu a prakticky som nič iné okrem gastronómie ani nerobil. Už v mladom veku som pracoval v zahraničí a zbieral skúsenosti, ktoré som neskôr zužitkoval vo svojich vlastných prevádzkach.

Bývate v Dúbavke, kde je aj váš podnik?

S polu s manželkou žijeme v Záhorskej Bystrici, kúsok od nás býva aj syn Ľuboš.

Keď sa vrátite desiatky rokov späť, kedy ste spozorovali synovu muzikálnosť?

Mám tri deti, dvoch synov a dcéru. Medzi Silviou a Ľubošom je ročný vekový rozdiel. Dcéra sa učila hrať na klavíri, Ľuboš na husliach. Dcéрке sa klavír privedľmi nepozdával a nevybudovala si k nemu príliš vrúcny vzťah. No pamätám si, ako za ňou Ľuboš chodil a snažil sa jej radiť. Ku klavíru mal bližšie než k sláčikom, čo neskôr vyústilo aj do neskoršieho hudobného zamerania.

Ste prísny šéf?

Nemyslím si, som skôr liberál. Samozrejme, občas dôjde medzi nami v kolektíve aj k výmene názorov, ale to je predsa úplne normálne. Stále však tvrdím, že sme ako jedna veľká rodina. Veľakrát prídu za mnou chlapi z podniku s nejakým problémom a povedia mi: „Papinko, porad!“ Berú ma ako otca.

Keďže máte okolo seba ľudí, ktorých dobre poznáte, nechávate na nich aj chod reštaurácie?

To nie. Každý deň sem chodím, dohliadam na to, či je všetko v poriadku, degustujem obedy, rozprávam sa s hosťami. Na osobnom prístupe si veľmi zakladám. Nemám rád, keď mi niečo uniká (smiech).

Ste rovnako typ šéfa, ktorý dokáže zastúpiť kuchára či čašníka?

Jasné. Kým neprišli problémy s krížami, ktoré sa mi objavili zhruba pred rokom, som robil všetko.

Ako ste na tom s inováciami? Prispôsobujete sa trendom alebo „U Šrámka“ staviate na overenú klasiku?

Máme tradičný jedálny lístok. Dnes už je gastronómia viac o menu. Mávame ponuku stálu a taktiež ponuku, ktorú obmieňame denne. Chodia k nám štamgasti, ale i partie, ktoré sa u nás pravidelne stretávajú. Víťazi staršia generácia, tá má k nášmu podniku akési nostalgické puto. Ešte pred koronavírusom a opatreniami sme začali raz mesačne organizovať večery so živou hudbou. Ide o príjemný večer so živou kapelou, vtedy máme naozaj plno a tá atmosféra je neopísateľná. Kapela hrá od siedmej do pol jedenástej večer - hlavne ľudovú tvorbu, čiže celá zábava má ľudový rozmer. Viete čo je zaujímavé? Všimol som si, že nie vždy sa slušnosť, respektíve nóbl prístup vypláca. Veľa podnikov, ktoré prežili aj tie-

to ťažšie časy, fungujú totiž na báze, že je v nich humbug, krčmový prístup. Do podnikov, kde je živo, hluk - presne tam ľudia radi chodia.

Hráva u vás aj váš syn Ľuboš?

Áno, hral u nás niekoľkokrát, okrem neho i Peter Lipa, Sisa Sklovská, Adriana Bartošová, Robo Opatovský, Kmeťo Band či Berco Balogh.

Po celom podniku visia na stenách rôzne fotografie. Prečo?

Ide o zbierku fotografií s už neexistujúcimi časťami Bratislavy. Ja osobne si od útleho detstva na niektoré z týchto častí spomínam.

Keď ste v roku 1992 otvorili tento podnik, ako vyzeral?

Spočiatku bol klasifikovaný ako knižnica s espressom a betónovou plochou, považovanou za terasu. Bola menšia, ale mali sme ju od samého začiatku. Pochopiteľne, rokmi sme si ju svojpomocne upravili, rovnako ako aj celý areál. Často premýšľam nad tým, že by bolo dobré podnik omladiť, oživiť, vnieť doň novú energiu. U nás v rodine je ale problém, že nemám nástupcu. Každé z mojich detí je na inej profesionálnej dráhe. Táto práca je poslaním, vyžaduje si nenáročného človeka, ktorý sa práci odovzdá a bude ju skutočne vnímať ako poslanie.

Mávate občas obdobia, keď reštauráciu musíte vypustiť z hlavy?

Také to mentálne vyčerpanie sa tu i tam vyskytne u každého, avšak u mňa to býva zriedkavé. Vtedy si dám chvíľkový reset – behanie, bicyklovanie, prechádzky či výlet za dcérou na Sicíliu. Vyčistím si hlavu a je dobre. Že by som ale cítil potrebu venovať sa dlhodobo niečomu inému, to nie.

Ako šéf ste prijímali každého človeka osobne? Čo nesmie vášmu budúcemu zamestnancovi chýbať?

Alfa omega je byť normálnym človekom. Nestrpím nekorektnosť, zlodejnu alebo pokrytectvo. Mám rád serióznosť a úprimnosť, preto som rád, že presne takých ľudí tu aj mám.

Aká je situácia u vás po prvej vlne korony?

Ľudia sa ešte boja, sú opatrní.

Pamätáte si na prvý pocit po zavedení opatrení a zatvorení prevádzok?

Nemal som z toho zlý pocit. Asi ako väčšina ľudí som si myslel, že ide o chvíľkovú záležitosť. Následne nás z miestneho úradu oslovili ohľadom varenia pre dôchodcov. V priebehu tzv. lockdownu sme mali výdajné okienko a naši zamestnanci úplne plynulo na túto zmenu podmienok zareagovali. Našťastie som nikoho nemusel prepustiť a ani som neznižoval príjmy. Veril som, že to ustojíme. Do 15. júna, kým sa tu prakticky obnovil život, sme čas využívali na zveľaďovanie interiéru a exteriéru. Žiadna tragédia sa nestala, nik neochorel, máme opäť otvorené a tešíme sa na hostí.

Keď sa hovorí, že všetko zlé je na niečo dobré, čo „dala“ korona vám?

Keď nad tým premýšľam, možno si niekto pomyslel, že reštauráciu zatvorím. A bolo pár chvíľ, keď som nad tým – pre nedávne zdravotné ťažkosti, na moment uvažoval. Ale môj tím ma podržal, aby som ostal. Všetci zamestnanci, ktorých tu mám, sú pokorní, féroví, nechýba im pocit zodpovednosti, a to si na nich veľmi vážim. Celá táto „korona – situácia“ nás ešte viac stmelila.

Ak by ste mali vymenovať tri míľniky, ktoré považujete za najdôležitejšie z hľadiska histórie vašej reštaurácie, ktoré by to boli?

Zmena politického režimu nám priniesla celkom iný rozmer fungovania gastronómie. Nemuseli sme sa viac riadiť podľa smerníc, ktoré určoval systém. Boli sme plní entuziazmu, zrazu sme sa mohli sami rozhodnúť, akým smerom sa budeme uberať. Druhým bodom, ktorý by som spomenul, by bol určite moment, keď sa začala vyvíjať konkurencia. Konkurencia je dobrá vec, núti vás nezaspať na vavrínoch a napredovať. Podnikať dnes v gastronómii nie je ľahké. Ponuka je obrovská, dostupné sú takmer všetky suroviny sveta, snaha vyniknúť môže byť v konečnom dôsledku problém. My sme sa vždy napokon vrátili ku klasike, ktorá sa nám v rámci behu podniku osvedčila najviac. A tretí moment? Boli to všetky tie chvíle, keď sa nám nedarilo. V podnikaní ste raz hore, raz dole, prihodiť sa môže čokoľvek, ale musíte zaťat zuby a pokračovať, niekedy možno aj za cenu enormnej námahy. V čase mojej choroby, z ktorej som sa ako onkologický pacient liečil tri roky, ma moji zamestnanci podržali. Mal som obdobia prázdnoty a straty inšpirácie. Ale nikdy som nebol typ človeka, ktorý preskakuje z jednej oblasti do druhej. Vždy som považoval za dôležité venovať sa tomu podstatnému a zamerať sa na jednu primárnu činnosť.

Bez čoho by ste dnes neboli tam, kde ste?

Nenaučil som sa piť a ani fajčiť, to mi určite pomohlo. Fajčenie sa mi odjakživa protivilo a alkohol ma taktiež nikdy nenaplnil, takže som nemal problém venovať sa svojej profesii naplno a aj vďaka tomu som nezišiel na zlé chodníčky. Veľa ľudí potom stratí kontrolu, dostane sa aj z hľadiska financií do mínusu a začne sa kolotoč problémov. V gastronómii to platí dvojnásobne. Ďalšia dôležitá vec – nie je dobré prinášať si problémy z domova do práce a naopak. Dobré rodinné zázemie je obrovská výhoda. Práca tohto druhu nemá striktné stanovené hodiny, častokrát zostávate v práci do rána, prídu stresy. A vtedy veľmi oceníte rodinu, ktorá vás podporí. V živote zohráva veľkú úlohu šťastie. Pokiaľ vás šťastena neopustí, okolnosti sa vyvíjajú vo váš prospech. Každá kríza má svoj začiatok, ale aj koniec a skutočne platí, že čo nás nezlomí, to nás posilní. Treba vytrvať, bojovať, dostať aj po papuli či naraziť, pretože to treba.

Jeden zo zásadných impulzov k hudbe mi dala moja teta z Dúbravky

Aj reštaurácia rodí hudbu

Vyhľadávaný hudobný skladateľ, producent, aranžér a v neposlednom rade špičkový džezový interpret, absolvent Konzervatória v Bratislave a Jazzovej akadémie v Grazi, u ktorého kritika vyzdvihuje výnimočnú techniku, bohaté harmonické a melodické myslenie a zmysel pre rafinovanú prácu s rytmom. Presne to je LUBOŠ ŠRÁMEK, geniálny klavirista, mimoriadne vyťažený hudobník, ktorý okrem iného pôsobí ako odborný asistent na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Pravidelne koncertuje aj ďaleko za hranicami Slovenska. Pred pár dňami nám porozprával (nielen) o svojich prepojeniach na našu mestskú časť. A tie sú naozaj veľmi silné....

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Patrite medzi najznámejších slovenských klaviristov, skvelé renomé máte vybudované i v zahraničí. Hoci v Dúbravke nežijete, ste s ňou dlhé roky spätý. Prezradte nám viac.

Veľká časť mojej rodiny býva v Dúbravke dlhodobo, rádovo aj desiatky rokov. Napríklad moja teta, najstaršia sestra môjho otca Eva Hegerová, ktorá bola v minulosti dlhoročnou riaditeľkou Obvodného

kultúrneho a spoločenského strediska, býva v Dúbravke viac ako štyridsať rokov. Ona je určite jedným z najdôležitejších ľudí, ktorí ovplyvnili moje profesijné smerovanie. Ak sa nad tým spätne zamýšľam, za zásadný impulz k výberu môjho povolania vďačím práve jej. Bolo to približne v rokoch 1990 – 1991.

Vznikli už v Dúbravke aj nejaké vaše skladby?

Áno, stalo sa mi opakované, že mi tu prišli na um nejaké motívy, predsa len, v Dúbravke trávim veľa času, najmä v prevádzke môjho otca na pracovných stretnutiach, či len na dobrom obede alebo večeri. Pri sledovaní ruchu v reštauračnom zariadení niekedy započujete zvuky, ktoré vo vás môžu prebudiť invenciu a nová hudobná téma sa vie zrodiť rýchlo. Rovnako to platí aj pri iných zmysloch, ktoré na prvý pohľad nemajú s hudbou nič spoločné, napríklad zrak či chuť. Iná téma sa zrodí nad rezňom so zemiakovým šalátom, iná zas nad šomlô haluškami.

Precestovali ste kus sveta, je rozdiel v hraní pred slovenským publikom a napríklad v Amerike?

Môj názor je, že neexistuje rozdiel medzi publikom v jednotlivých krajinách, ale je to hlavne o konkrétnom priestore. Pokiaľ hráte napríklad v koncertnej sále, je úplne jedno, v akom štáte sa nachádzate. Vhodnejšie mi pripadá delenie publika podľa druhu podujatia, kde hudobná produkcia prebieha – či už ide o hudobnú kulisu v gastroprevádzke, firemné podujatie, festival, súkromnú oslavu a podobne. Publikum v koncertnej sále dá umelcovi vždy viac spätnej väzby a energie, preto mám radšej vystúpenia, kde sa dostáva hudbe náležitej úcty.

Bez čoho, respektíve bez akých vlastností sa dnes nezaobíde dobrý klavirista?

Tých vlastností je viac, ide o takzvaný komplexný balíček. Inak, práve nedávno som nad tým premýšľal. Ak je reč o umelcoch vo všeobecnosti, určite by im nemala chýbať bezhraničná kreativita, schopnosť ignorovať nevhodné podnety z okolia, je potrebná aj mierna „sebeckosť“, silní priatelia a dostatok finančných prostriedkov. No a čo sa špeciálne klaviristov týka, bezpochyby je nutné mať množstvo vedomostí z vážnej hudby, ďalej zmysel pre improvizáciu, treba mať napočúvané rôzne hudobné žánre, disponovať melodikou a kompozičnými schopnosťami. Veľmi dôležitou vlastnosťou je tiež dôslednosť v precvičovaní motoriky rúk, keď klavirista venuje pomerne veľa času cvičeniu tzv. remesla. Aj krátkodobá prestávka v takomto cvičení môže negatívne ovplyvniť výsledný výkon na vystúpení.

Ste umelecká duša, máte striktné rituály súvisiace s vašou tvorbou, ktoré neradno narušiť?

Nemám žiadne špeciálne rituály. Možno jeden nepísaný, že akonáhle sa sústredím na hudbu, nik ma nemôže rušiť. Ale! Ani to vlastne nie je celkom pravda. Už som pracoval na nesmierne náročných projektoch a pamätám si, že vtedy ma pomerne intenzívne „vyrušovala“ moja dcéra Lujza. Vôbec mi to však neprekážalo, skôr naopak. Miloval som to. Tak asi veľa závisí od toho, kto mi pri práci „zavadzia“. (smiech)

Ste dvojnásobným otcom. Ako dokážete sklbiť život špičkového hudobníka s rodičovskými povinnosťami?

Dokážem to sklbiť iba vďaka podmienkam, ktoré mi vytvára moja žena Zuzka. Necháva mi priestor, potrebný pre moju profesionálnu aktivitu, a za to som jej nesmierne vďačný.

Pandémia sa veľmi dotkla práve umeleckej sféry. Ako ste strávili uplynulé mesiace? Padlo vám voľno vhod, alebo ste typ človeka, ktorý nedokáže oddychovať?

Najväčšou zmenou bol v mojom prípade fakt, že na istý čas nastal útlm nielen v mojej koncertnej a pedagogickej činnosti na JAMU (pozn.red. Janáčkova akadémia múzických umení) v Brne, no z preventívnych dôvodov, ako i pre môj príchový pracovný kontakt s rôznymi ľuďmi aj zo zahraničia, sme sa so ženou dohodli, že istú dobu budeme fungovať oddelene. Moja dcéra je totiž hematologickou pacientkou a obozretnosť je v tomto prípade na mieste viac než emócie, chýbanie si. Už je ale našťastie všetko v starých koľajach. Okrem toho som zmeny pociťoval iba minimálne, a síce: nemohol som ísť ku kaderníkovi, na nákup v samoobsluže som si musel vziať rúško a podobne.

Na čo si v súvislosti s Dúbravkou rád spomínate?

Môj nezabudnuteľný zážitok je v prvom rade spojený s dúbavskou gastrokultúrou, ktorej súčasťou je aj prevádzka môjho otca. Obzvlášť silno vnímam spojenie so Základnou umeleckou školou Eugena Suchoňa, ktorá ma výrazne zasiahla najmä pre to, že tu učila moja bývalá učiteľka, pani Květoslava Fraitová. Jej vďačím za to, že som mohol už po dvoch rokoch intenzívnej výučby odísť priamo na konzervatórium. Podotýkam, že v prípade drvivej väčšiny ľudí je to možné až po absolvovaní prvého cyklu ZUŠ v trvaní 7 rokov. To je pre mňa neskutočne silný zážitok a ako pravdepodobne vidíte a cítite, aj po desiatkach rokov ho vnímam ako osudový.

Materská škola vydala Príbeh o šťastnej škôlke

Hovorme o tom, čo je dôležité

„Počúvajte sladučký hlas, dnes tu chceme zastaviť čas, všetci spolu a každý sám, ďakujeme všetkým vám,“ spievali predškoláci Materskej školy Cabanova na záver školského roka. O poďakovanie však na podujatí na školskom dvore zďaleka nebola iba pieseň.

Text: Lucia Marcinátová

V apríli či máji nikto ani nedúfal, že sa deti ešte vrátia do konca júna do škôl, že oslavia s triednou učiteľkou prvé vysvedčenie, že sa rozlúčia so školským rokom. Nakoniec to vyšlo, prišla aj nádej, že sa svet opäť vráti do normálu. Aspoň načas. Komorné rozlúčky s predškolákmi organizovali viaceré dúbavské materské školy. Téma rovnaká - vkročenie do školských brán, forma rôzna - jedinečná.

Detsky o vážnych témach

Materská škola Cabanova uviedla na rozlúčku s predškolákmi a zároveň aj na záver školského roka do života knižku s názvom Príbeh o šťastnej škôlke. Rozpráva ho škôlkar Lojzík.

„Ja som Lojzík. Som autista. Porozprávam vám príbeh o mojej škôlke, v ktorej som šťastný,“ začína rozprávanie hlavný hrdina. Lojzík postupne predstaví celú škôlku, ako vyzerá, všetky jej triedy: Žabky, Mravčeky, Sovy a Včielky i personál, ktorý sa stará o poriadok či hladné brušká.

Malá milá knižka je písaná „jazykom“ 5-ročného chlapca, otvára však vážne „dospelácke“ témy. Témy spolužitia, rozdielnosti, pomoci.

Keď knižka pomáha

Knižku materská škola plánovala predstaviť na už tradičnej slávnostnej jarnej akadémii v Dome kultúry Dúbravka. Marcový a potom i náhradný májový termín však zrušili opatrenia v súvislosti s novým koronavírusom. Nakoniec ju uviedli do života na podujatí na dvore k záveru školského roka.

Prekvapenie v podobe knižky predstavila riaditeľka Materskej školy Cabanova Janette Ivanová. Druhé potom prišlo, keď oznámila, že výťažok z predaja knižky sa škôlka rozhodla venovať Spojenej špeciálnej základnej a materskej škole Dolinského, no a napokon tretie, keď túto správu oznámili riaditeľke školy na Dolinského Milene Štrbákovej. Tá pri odovzdávaní symbolického „šeku“ vyzbieranej sumy 1500 eur z predaných knižiek neskrývala úprimné prekvapenie i dojatie. Priznala, že škola sa spamätáva z jesenného vykradnutia.

Obe riaditeľky hovorili o možnej spolupráci, o deťoch či komunikácii. Aj knižka Príbeh o šťastnej škôlke naznačuje podstatu a silu vzájomnej komunikácie, končí slovami o rozhovore.

„Toto je moja škôlka. Som v nej šťastný. Pomáhame si nielen v škôlke, ale aj iným, ktorí to potrebujú. Veľa sa o tom rozprávame, je dôležité, nemyslieť len na seba.“

Výlety, mestská hra i strieľanie z luku. V letnej škole nebola nuda

Keď deti nechcú zo školy domov

Dve dúbavské základné školy otvorili brány počas letných prázdnin. Na Základnej škole Sokolíkova a Nejedlého prebiehali letné školy. V súvislosti s novým koronavírusom mestská časť dala možnosť rodičom, aby ich deti mohli navštevovať školský klub aj cez prázdniny. Prejavili záujem v dvoch školách. Išlo o premiéru a premiéru úspešnú.

Tohtoročný júl bol na Základnej škole Sokolíkova pomerne netradičný. Namiesto tichej školy a prázdneho školského dvora bola škola otvorená. Každé ráno počas troch júlových týždňov sem prichádzalo niekoľko desiatok detí a zopár vychovávateľov. Prebiehala tu letná škola - letný školský klub detí. Rodičia dostali možnosť prihlásiť svoje deti na jeden, dva alebo aj všetky tri týždne.

Pani vychovávateľky a pán vychovávateľ vytvorili pestrý program. Deti pracovali s hlinou, batikovali tričká, učili sa nové športy a hry, stali sa lukostrelcami, nadväzovali nové kamarátstva, navštívili múzeá, vydali sa na túry a aj spoznali Bratislavu v rámci mestskej hry CityGame. Bolo toho veľa. Každý týždeň, každý deň sa program menil.

Deti celý týždeň súťažili, získavali body pre svoju skupinu. Na konci týždňa prebiehalo vyhodnotenie a každý účastník si zaslúžil medailu.

Podarilo sa vytvoriť pestrý program a najkrajším dôkazom o jeho úspešnosti bolo, že deťom sa nechcelo zo školy domov. Rodičia sa tiež pýtali na dodatočné nahlásenie sa na viacero týždňov letného školského klubu.

Vďaka patrí Lukostreleckému klubu Bratislava, ktorý zadarmo zabezpečil ukážku lukostrelby. Deti si mohli vyskúšať strieľanie z luku, pričom sa im venovali slovenskí reprezentanti. Rovnako s radosťou odpovedali na mnohé otázky a s trpezlivosťou vysvetľovali techniku streľby.

Tri turnusy letnej školy, čiže letného klubu detí, zaplnili aj areál Základnej školy Nejedlého. V každom turnuse bolo prihlásených okolo 30 až 35 detí prvého až piateho ročníka.

Deti okrem hier a športovania čakali aj výlety, spoznali napríklad Vodárenské múzeum.

Františka Párnická, vychovávateľka ZŠ Sokolíkova, Lucia Marcinátová

Súčasťou Kultúrneho leta boli podujatia pod holým nebom

Môcť opäť spievať pre ľudí

Koncert bol akousi odmenou za mesiace v izolácii, dodal energiu, nádej. Dúbravský amfiteáter počas júlového podvečera hostil viacerých hudobníkov. Na pódiu sa vystriedali Mája Velšicová, domáca skupina Dúbravanka, spevák Maroš Bango aj Festivalový orchester Bratislava.

Text: Lucia Marcinátová

Na pódium vstúpila dáma v ružovom, na hlave pôsobivý klobúk a najmä nefalšovaný úsmev. Ním, svojím prednesom a skladbami okamžite privodila „ružovú“ optimistickú náladu. Koncert nielen pre seniorov v Dúbravskom amfiteátri otvorila počas júlového podvečera Mája Velšicová, slovenská herečka, speváčka a moderátorka, ktorá už v druhom ročníku štúdia herectva účinkovala v populárnom programe v legendárnom kabarete Tatra revue. Po jeho zániku Mája a jej manžel Michal Slivka vymysleli vlastný program, s ktorým cestovali po svete.

Po rokoch zavítala do Dúbravky s hitmi a chytľavými piesňami ako Peter sveter, Jožko Jožko bez teba je ťažko..

„Čo môže byť krajšie ako môcť opäť spievať pre ľudí,“ vyznala sa nám speváčka po vystúpení. „A oni spievali spolu s nami.“

Spoločne zaznela aj Holuběnka, ktorú si s Májou Velšicovou zaspieval Štefan Hamerlík, predstaviteľ domácej Dúbravanky. Tá sa hudobného „slova“ chytila po prvom vystúpení a zmiešaný zbor seniorov zaspieval svoje tradičné piesne.

Dievča z Budmeríc, Rodný môj kraj a ďalšie známe hity zazneli v podaní Maroša Banga, slovenského nevidiaceho umelca a speváka, ktorého prezývajú aj slovenským Bocellim.

Hudobné vystúpenia uzavrel Festivalový orchester Bratislava, ktorý vznikol asi pred desiatimi rokmi a v repertoári má rôzne žánre - od klasických pochodov a orchestrálnych skladieb, cez polky, valčíky, pop piesne, repete, muzikál, piesne pre sólový nástroj až po tie tematické.

Neboli to však len tóny či známe slová piesní, ale najmä spoločne strávené chvíle a opätovné stretnutia. Ako na úvod podujatia povedala koordinátorka Rady seniorov v Dúbravke Zuzana Marková, koncert má byť tiež akousi kultúrnou vzpruhou.

A to sa aj podarilo. Spoločnú energiu, vzpruhu bolo cítiť..

Amfiteáter v lete patril aj detskej zábave

Veľké bubliny, účasť aj šašoviny

Aj v júli, aj v auguste zaplnilo Dúbravský amfiteáter podujatie s názvom Popoludnie pre deti. Názov prezradil, že patrilo najmenším divákovi.

Počas júla sa v Dúbravke putovalo z rozprávky do rozprávky. Na tento „výlet“ deti pozvala dvojica Míci a Mňau. Neprišli však samé, divadielko doplnil aj šašo Jaro a ďalšie detské atrakcie.

„Veľká účasť detí a spontánne nadšenie svedčí o tom, že malým Dúbravčanom počas koronamesiacov práve toto chýbalo,“ povedala na otvorení júlového divadielka mestská poslankyňa Zdenka Zaťovičová.

V auguste vyzeralo doobedie detského dňa v amfiteátri pochmúrne, chlad a dážď, poobede sa mierne vyjasnilo, a to nielen na oblohe, ale najmä na detskej tvári. Najskôr žiadne snívanie, ale tancovanie i rapovanie so Sníčkom Hugom. Chlapík s červenou šiltovkou so šiltom vzad predstavil svoj prvý rapový album pre deti, na ktorom spolupracoval so známymi slovenskými rappermi - Zverina, Shomi či Elpe.

Mr. Bubble neprišiel v šiltovke, ale v námorníckej čiapke a tričku, no deťom učaroval najmä bublinami. A boli veru poriadne veľké, ako i zábava a letná pohoda v amfiteátri.

(rl, lum)

Šprintovali psy aj bežci zároveň

Prvý ročník podujatia Šprintuj TY a PES sa vydaril. Na trať nastúpilo skoro tridsať bežcov, rovnaký bol aj počet psích pretekárov.

„Bežali každý sám a predsa spolu. Mestská časť pripravila na 4. júla, čiže hneď na úvod kultúrno-sportového leta v Dúbravke, netradičné podujatie pre bežcov a psičkárov zároveň pod názvom Šprintuj TY a PES. Išlo o prvý ročník, štartovné sa nevyberalo a trať merala sto metrov. Počasie vyšlo na výbornú a dotvorilo tak atmosféru podujatia.

Behu na lúke pri Dome kultúry Dúbravka sa zúčastnilo takmer tridsať súťažiacich. Preteky boli rozdelené do dvoch kategórií, teda na profesionálnych bežcov a na amatérov, teda psičkárov prevažne z dúbravského sídliska. Po vyhodnotení a udelení cien víťazom, bola tombola. Vyžrebovaní účastníci behu odniesli balíčky s krmivom pre svojich štvornohých miláčikov.

(rl)

Kultúrny tip z mesta

Tolerancia - výnimočná výstava

Keď v roku 2017 oslovil umelecký aktivista Mirko Ilić 23 grafických umelcov z celého sveta, aby pripravili plagáty na tému Tolerancia, netušil, že projekt "Tolerance posters" sa rozšíri do 27 krajín sveta. Za tri roky vznikol súbor 151 plagátov, ktoré putujú po celom svete a nesú posolstvo tolerancie a mieru. Výber 70 plagátov môžete vidieť aj v Bratislave do 7. októbra na Moste SNP..

Z „Výstavu som na internete sledoval už dlhšie a zdalo sa mi, že by sme ju potrebovali vzhliadnuť aj tu u nás. Isto nie je iba môj pocit, že naša spoločnosť má s toleranciou čoraz väčšie problémy. Táto kolekcia pre nás môže byť akousi výzvou k zamysleniu,“ hovorí dizajnér a kurátor výstavy na Slovensku - Róbert Paršo. Plagáty boli vo svete vystavené na rôznych netradičných miestach - v slávnej väznici Constitution Hill v Johannesburgu, na mestských autobusoch v Dubrovníku či na fasáde budov v Ľubľane. „Dlho sme zvažovali, kde by bolo najvhodnejšie plagáty umiestniť. Hľadali sme netradičné miesto, ktoré denne navštívi veľa ľudí – Bratislavčanov, ale aj turistov. Myslím si, že Most SNP je tým správnym miestom,“ hovorí riaditeľka BKIS Katka Hulíková, ktoré výstavu organizuje v rámci festivalu Kultúrne leto.

Návštevníkov výstavy upúta na jej začiatku výrazný červený plagát so symbolom bielej holubice. „Pre niekoho ide o holubicu mieru, iný vníma vizuál ako ohnivého vtáka Fénixa,“ vysvetľuje Róbert Paršo, ktorý je zároveň aj autorom tohto vizuálu k výstave.

Viac informácií o výstave Tolerancia nájdete na www.bkis.sk

Veža zvaná modlivka núka Dúbravku ako na dlani

Tri plošiny a 112 schodov

Vyhliadková veža stojí na hraniciach Dúbravky, Devína a Devínskej Novej Vsi. Skultúrňuje zanedbanú lokalitu bývalej raketovej základne.

Zazneli prvé tóny, sláčiky a prostredie sa pomaly halilo do slávnostnej atmosféry. A trošku slávy si zaslúžila. Zanedbané prostredie zmenila na turistickú lokalitu. Vyhliadková veža na Devínskej Kobyle. Otvárali ju 15. júla za prítomnosti primátora Bratislavy, starostov okolitých mestských častí, tvorcov veže, hostí.

Po schodoch, po schodoch

Spoza jej konštrukcie vykúkal slnko, na vrchol vystúpili hasiči a po spoločnom prestrihnutí pásky sa zhora veže vzniesol farebný dym. Prehliadka sa mohla začať, po skupinkách stúpali na vyhliadku prví hostia.

Veža na najvyššie položenom mieste Devínskej Kobyle núka výhľad v nadmorskej výške 514 m n.m, má 21 metrov a sedem podlaží. Pri výstupe na vrchol treba zdolať 112 schodov.

Dúbravku máte odrazu ako na dlani. Rozoznávate Devínsku Novú Ves s automobilkou, susedné Rakúsko, pri dobrom počasí dovidieť aj na Alpy či Viedeň či na Zobor v Nitre. Veža má tri plošiny, o výhľadoch informujú tabule. Pre bezpečnosť a pohyb by naraz malo byť na rozhladni najviac 30 ľudí,

pričom deti do 15 rokov môžu na vyhliadku len v sprievode dospelého pri nepriaznivom počasí – daždi, búrke, mraze, snehu či hmle je hore vstup zakázaný.

Pešo či bicyklom

Vyhliadkovú vežu v lokalite bývalej raketovej základne protivzdušnej obrany mesta financovala Devínskej Nová Ves zo svojho rozpočtu, starosta mestskej časti Dárius Krajčír predstavil prístupnosť veže pre peších a cyklistov.

„Nechceme meniť priestor na veľké parkovisko. Chceme nechať tejto lokalite turistický ráz, aby ľudia prešli ku veži pešo, alebo na bicykli.“

Najprístupnejšia trasa pre peších vedie z Dúbravky po Vojenskej ceste smerom od Dúbravskej oázy, ďalšie turistické cesty smerujú z Devínskej Novej Vsi od vodárne zo Sandbergu, Devína či Karlovej Vsi.

Tri krajiny, tri plošiny

Niektorí ju pre jej tvar prezývajú modlivka. O inšpirácii faunou a flórou Devínskej Kobyly hovoria aj architekti veže z ateliéru Šebo-Lichý. Ide o štíhly tvar modlivky zelenej, ktorá žije na území, druhým vizuálnym východiskom bol bodliak Pestrec mariánsky svojím tvarom a stavbou tela.

Veža má bielu farbu, oceľovú konštrukciu a leží na hranici troch štátov. To má podľa architektov veže symbolický význam politického i kultúrneho rozmeru prelínania kultúr strednej Európy. Výhľad do troch susediacich krajín je motívom, ktorý pretavili do troch vyhliadkových plošín v rôznych výškových úrovniach.

Veža je prístupná aj večer, pre romantikov je možné i pozorovanie hviezd. Stačí vyskúšať, spoznávať...

Vynáška:

Tip na výlet

Výhliadková veža

- 21 metrov

- 7 podlaží,

- 112 schodov

- postavená je na najvyššie položenom mieste Devínskej Kobyly v nadmorskej výške 514 m. n. m.

Výhľady z plošín

Výhľad z plošiny na 1. poschodí 14,3 m. nad terénom

Zobor (Tribeč), Košice, Senec, Trojmedzie (SK, AT, HU), Kamzík, Letisko M.R.Štefánika, Budapešť, Slavín, Bratislava (Staré Mesto), Bratislavský hrad, Gerulata, Gabčíkovo

Výhľad z plošiny na 2. poschodí 17,1 m. nad terénom

Schloss Hof, Cyklomost slobody, Praha, Marchegg, Devínska Nová Ves, Pálava, Brno, Volkswagen, Trojmedzie (SK, AT, ČR), Záhorská Bystrica, Marianka, Záruby (Malé Karpaty), Hrad Pajštún, Stupava

Výhľad z plošiny na 3. poschodí 20 m. nad terénom

Königswarte, Wolfsthal, Neziderské jazero, Devín, Hrad Devín, Hainburg, Carnuntum, Most Andreas Maurer, Letisko Schwechat, Viedeň, Schneeberg

Prístupové cesty

Z Devínskej Novej Vsi po zelenej značke *Nám. 6. apríla* okolo Istra Centra *okolo Kostola Ducha Sv.* *Lipové* Vyhliadka Rovnica* Bočná cesta* po červenej značke pokračovať na Devínsku Kobylu rázcestie.

Z Dúbravky po žltej značke *okolo Domu kultúry* *Kostola Ducha Sv.* *Dúbravská hlavica* po červenej značke na Devínsku Kobylu rázcestie.

Z Dlhých Dielov po modrej značke *Jezuitské lesy* *Švábsky vrch* *Dúbravská hlavica* po červenej značke na Devínsku Kobylu rázcestie Hrad Devín po červenej značke *cez Námestie práce* *Úzký les* *Devínska Kobyla* rázcestie

Z Karlovej Vsi-Kútiky červenou značkou cez Jezuitské lesy, Švábsky vrch, rázcestie Dúbravskej hlavice až na Devínsku Kobylu.

Od hradu Devín červenou značkou cez Námestie práce k rázcestiu Úzký les až na rázcestie Devínskej Kobyly 490 m n.m Odtiaľ značenie pokračuje až na vrchol Devínskej Kobyly 514 m n.m s vyhliadkovou vežou.

Škoda, že nás ohľadom postupu nekontaktovali

Favoritov na postup bude viac

Koncom augusta sa začal nový ročník druhej futbalovej ligy žien. Ten predchádzajúci sa vlastne predčasne skončil už vlni. Náš FK Dúbravka skončil na druhom mieste, keď šesť zápasov vyhral, tri remizoval a ani jeden duel neprehral. O predchádzajúcej sezóne a najmä o príprave a ambíciách na nadchádzajúcu sme hovorili s trénerom Martinom Orlickým.

Zhovárал sa: Jozef Petrovský

Ako hodnotíte sezónu 2019/2020, ktorá sa v podstate skončila už novembri?

Bola extrémne poznačená vírusom. Niekoľko týždňov sme nevedeli, či sa budú súťaže dohrávať a ako. Mali sme o zápas a tri body menej ako vedúca Petržalka a chystali sa zaútočiť na vrchné priečky, aj vyžrebovanie sme mali jednoduchšie. Sezóna však zostala nedohraná a my sme to museli akceptovať.

Neľutujete, že sa súťaž nedohrala?

Určite áno. Dievčatá sme mali dobre naladené. Príprava bola v plnom prúde, v tíme vládla úžasná atmosféra. Zdravie je však na prvom mieste, a preto sme sa museli vyrovnat' s rozhodnutím o predčasnom ukončení.

Koľko týždňov boli dievčatá bez futbalu?

Trénovali sme podľa toho, ako to situácia dovoľovala, a potom hneď, ako sa uvoľnili opatrenia. Pauza bez futbalu trvala približne dva mesiace.

Aký je váš názor na postup Petržalky do prvej ligy?

Veľmi ma mrzí spôsob a reakcia kompetentných orgánov. Po ukončení súťaže, v situácii, keď všetky tímy nemali rovnaký počet odohratých zápasov a my sme ani raz v sezóne neprehrali, Slovenský futbalový zväz ani nekontaktoval náš klub a automaticky posunul Petržalku do najvyššej súťaže ako víťaza nášho regiónu druhej ligy, pretože NŠK Bratislava sa neprihlásil. Takéto riešenie mi pripadá veľmi nešťastné, vyvolalo v našom tíme sklamanie. Bohužiaľ, sú veci, ktoré nevieme ovplyvniť. Petržalke každopádne prajeme len to najlepšie a veľa úspechov v prvej lige.

Kedy ste začali prípravu na nový ročník?

Stretávať sme sa začali hneď po uvoľnení opatrení – za prísnych podmienok. Tu by som chcel vyzdvihnúť organizáciu v našom klube. Všetky opatrenia a nariadenia sa striktné dodržiavali a kompetentní spravili všetko pre to, aby sme sa mohli čo najskôr vrátiť na trávnik. Ozajstná príprava sa rozbehla začiatkom júla.

Aký pohyb nastal v kádri?

V tomto by som chcel oceniť silu dúbavského kolektívu. Naše dievčatá napriek ponukám z iných klubov zostávajú verné našim farbám a odchody sú vynútené okolnosťami, ktoré môžeme ťažko ovplyvniť. V tomto čase nás opúšťa jedna z najlepších hráčok v celej histórii Dúbravky, a to Miška Horváthová, ktorá sa pripravuje na najkrajšiu úlohu ženy. Pokiaľ ide o príchody, zamierili k nám hráčky zo Svätého Jura Beňová, Šimonová, Polakovičová a Kováčová. Ide o mladé dievčatá, veríme, že zvýšia konkurenciu na všetkých postoch a zapadnú do nášho tímu.

Ktoré družstvá podľa vás budú patriť k favoritom na prvenstvo v súťaži a aké ciele má FK Dúbravka?

Naše ciele zostávajú nezmenené. Filozofia, ktorú razíme, je založená na rodinnej a pokojnej atmosfére v tíme s odhodlaním a zápalom pobiť sa v každom zápase o dobrý výsledok. Favoritov na prvenstvo bude veľa. Spojením druhej ligy sa v nej ocitlo veľa družstiev, ktoré budú chcieť postúpiť. Pečeňady sú zložené z prvoligovej Trnavy. Nové Zámky a Komárno budú silnejšie s maďarskými legionárkami a Topoľčany a Zlaté Moravce patria dlhšie k tímom, s ktorými treba rátať. Myslím si, že úroveň ligy bude najvyššia za posledné roky a na to sa teším.

S ktorými hráčkami rátate na jeseň?

Káder družstva tvoria najmä mladé hráčky doplnené o skúsené futbalistky. Káder je nasledovný: brankárky Cigánková, Rečná, Šimonová, hráčky do poľa Kristová, Popgeorgievová, Dvornická, Petrušová, Šuhajdová, Mikulíková, Pavlíková, Olšová, Kastlová, Majzúnová, Kozlová, Haydary, Filová, Krištofovičová, Beňová, Kováčová, Polakovičová.

Na futbalovom kempе FK Dúbravka sa zúčastnilo 66 chlapcov a dve dievčatá

Gaži: Uspokojili sme všetkých

Už po štvrtýkrát zorganizoval FK Dúbravka počas prázdnin Letný futbalový kemp, ktorý si nenechalo ujsť 66 chlapcov a dve dievčatá. Druhý dúbavský futbalový klub FKP z technických príčin kemp tentoraz neusporiadal.

Medzi účastníkmi kempu nefigurovali len hráči FK Dúbravka. Z celkového počtu bolo desať detí z iných klubov, respektíve takých, ktoré futbal nikde aktívne nehrajú. Vekový rozptyl sa pohyboval od piatich do trinástich rokov. Išlo o chlapcov a dievčatá narodených v rokoch 2007 – 2015.

„Myslím si, že sa nám podarilo uspokojiť všetkých záujemcov. Možno iba tých nie, ktorí už mali v tomto termíne naplánované dovolenky s rodičmi či iné prázdninové aktivity a veľmi sa na ňom chceli zúčastniť,“ povedal nám vedúci kempu Juraj Gaži, ktorý mal starosti jeho prípravu, organizáciu a celkový chod.

Mladým futbalistom sa venovalo päť kvalifikovaných trénerov, dvaja animátori a taktiež nechýbala zdravotná služba počas celého dňa. „Pre deti bola zabezpečená desiata v podobe ovocia, vo vedľajšej budove Športového centra Dúbravka sa podával obed, na olovrant mali deti opäť ovocie, prípadne snack. Nakoľko sme museli dodržiavať prísne nariadenia ÚVZ SR, tento rok bol pitný režim zabezpečený tak, že každé dieťa malo vlastnú fľašku podpísanú svojím menom. Počas obeda mali pripravené nápoje v jednorazových pohároch, ktoré sa po použití okamžite vyhadzovali,“ priblížil Gaži.

V minulosti organizoval FK Dúbravka aj dva turnusy futbalového kempu. „V tomto roku to dlho vyzeralo, že nebudú tábory, respektíve kempy, dovolené vôbec. Tak sme radi aspoň za tento jeden turnus. Pokiaľ bude záujem, nevyklúčujeme v budúcnosti možnosť usporiadania dvoch turnusov. Po skončení kempu všetci zúčastnení dostali diplom a medailu za úspešné absolvovanie futbalového tábora. Ďakujeme zaň všetkým a tešíme sa, že sa stretne s väčšinou aj o rok,“ dodal Gaži.

(pej)

Tretí ročník petangového turnaja v Parku Pekníkova

V petangu triumf štvorky

Petang vznikol vo Francúzsku a po bowlingu zapúšťa hlboké korene aj medzi dúbravskými seniormi. V Parku Pekníkova sa konal tretí ročník turnaja denných centier O pohár starostu Dúbravky Martina Zaťoviča. Zorganizovala ho mestská časť Bratislava-Dúbravka, Rada seniorov a Komisia športu.

Hralo sa systémom každý s každým. Štartovali všetky štyri dúbravské denné centrá, pričom polovica z nich postavila dve družstvá. Petangový turnaj bol vôbec prvé športové podujatie seniorov, ktoré sa uskutočnilo v Dúbravke od marca tohto roku, čiže od zastavenia akcií v súvislosti so zabránením šírenia nového koronavírusu.

Prvé dva ročníky petangového turnaja vyhralo DC/1. V treťom sa prvý raz zrodil triumf DC/4. Na druhej priečke tentoraz skončil dvojnásobný držiteľ pohára.

V každom družstve mali štyroch hráčov, z ktorých na stretnutie nastúpili vždy traja. Podujatie sledovala početná divácka skupina seniorov zo všetkých denných centier, ktorých neodradili ani dažďové kvapky.

- PORADIE: 1. DC/4 A (Terézia Balážová, Izabela Arvová, Milan Kadlečík, Zlatica Smolková), 2. DC/1 (Peter Frešo, Anna Dosoudilová, Štefánia Bajteková, Terézia Vizinova), 3. DC/4 B (Jana Petrášová, Margita Remeňová, Eva Rybárová, Miroslav Uhrák), 4. DC/3 A, 5. DC/3 B, 6. DC/2.

(pej)

Zmenili názov klubu

Matrika Slovenského futbalového zväzu na základe žiadosti zaregistrovala v júni zmenu názvu klubu FKP Dúbravka na Futbalový klub polície (FKP) Bratislava. Aký bol na to dôvod?

„Úplne jednoduchý. V Dúbravke pôsobili dva futbalové kluby s takmer rovnakými názvami. My sme boli FKP Dúbravka a druhý sa volá FK Dúbravka. Ľudia či médiá si nás často mýlili a zamieňali. Preto sme sa rozhodli zmeniť názov na FKP Bratislava. To bol jediný dôvod na zmenu,“ objasnil nám predseda spomínaného klubu Štefan Gubrica.

(pej)

Volejbal

Päť hráčok z Bilíkovej na ME do 19 rokov

Bosna a Hercegovina spolu s Chorvátskom hostili od 22. do konca augusta majstrovstvá Európy volejbalistiek do 19 rokov. Na európskom šampionáte bojovalo o titul dvanásť družstiev, medzi nimi aj Slovensko. V šestnásťčlennom kádri slovenskej reprezentácie bolo až päť dievčat zo ŠŠK Bilíkova Bratislava.

Na Balkáne si obliekali národný dres nahrávačka Kristína Laučíková, blokárky Tereza Hrušecká, Ema Smiečková a Martina Špačková a univerzálna Katarína Frolová. Trénerom družstva bol Jaroslav

Hančák, tiež zo ŠŠK Bilíkova. Z týchto dievčat mala najviac skúseností Hrušecká, v uplynulej sezóne opora extraligového družstva Strabag VC Bilíkova Pezinok. Mimochodom, po finále Slovenského pohára proti Slávii UK (3:2) ju vyhlásili za najlepšiu hráčku stretnutia.

(pej)

Futbal

Jesenný futbalový kalendár

Dúbravka má vo futbalových súťažiach dospelých v sezóne 2019/2020, žiaľ, iba jedno družstvo. Ide o ženy FK Dúbravka, ktoré sú účastníkami A-skupiny druhej ligy. Uverejňuje ich vyžrebovanie v jesennej časti.

2. LIGA ŽIEN – A-skupina

- 1. kolo (29. august, 14.30): FK Dúbravka – FC Union Nové Zámky
- 2. kolo (5. september, 15.00): OFC Topoľčany – FK Dúbravka
- 3. kolo (13. september, 11.00): FC ViOn Zlaté Moravce-Vráble – FK Dúbravka
- 4. kolo (20. september, 15.00): FK Dúbravka – KFC Komárno
- 5. kolo (27. september, 10.00): OFK Dunajská Lužná – FK Dúbravka
- 6. kolo (3. október, 14.30): FK Dúbravka – FC Čaka
- 7. kolo (10. október, 15.00): ŠK 2011 Pečeňady – FK Dúbravka
- 8. kolo (17. október, 14.30): FK Dúbravka – FC Union Nové Zámky
- 9. kolo (24. október, 14.30): FK Dúbravka – GFC Topoľčany
- 10. kolo (31. október, 14.00): FK Dúbravka – FC ViOn Zlaté Moravce-Vráble
- 11. kolo (7. november, 15.00): KFC Komárno – FK Dúbravka

Odvetná časť druhej ligy žien sa začne 27. marca, keď Dúbravka privíta Dunajskú Lužnú.

(pej)